

အဝဲ ဟ့ၣ် တ့ၣ် ပျၤတၢ် ကွဲးဝီဆံ့ :
တၢ် ကျိၣ် ထံ လံာ် အခါၣ် ထံးခါၣ် ဘိ
တဖၣ်

He Gives Us Scripture :
Foundations of
Interpretation

တၢ် မၤလိၣ်

Lesson Nine

ခုခါ အတၢ် မၤဘၣ် ထွဲ ဒီး တၢ် အၢၣ် လီၤ
အီၤလီၤအသီ

**Modern Application &
The New Covenant**

တၢ်ဂ့ၢ်ခိတီၤတဖၣ် **TABLE OF CONTENTS**

၁. တၢ်ကတိၤဆၢန့ၣ် **Introduction**.....၃

၂. တၢ်လၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ် **Fulfillment**၄

 (က) လံာ်စီဆုံအလီၤလံာ် **Old Testament**

 (ခ) လံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်ဒီးအသိအဘၢၤအစၢၤဆၢကတီၢ် **Intertestament**

 (ဂ) လံာ်စီဆုံအသိ **New Testament**

၃. တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ် **Application**၁၀

 (က) ဟ့ၢ်လံာ် **Writer**

 ၁. လံာ်စီဆုံအလီၤလံာ် **Old Testament**

 ၂. လံာ်စီဆုံအသိ **New Testament**

 (ခ) ခိတဲာ် **Example**

၅. တၢ်ကတိၤလၢခံ **Conclusion**.....၁၈

အဝဲဟ့ၣ်တ့ၣ်ပှၢတၢ်ကွဲးစီဆုံ: တၢ်ထုးထီၣ်လံာ်အခိပညီအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိတဖၣ်
He Gave Us Scripture : Foundations of Interpretation

တၢ်မၤလိခွံ **Lesson Nine**

ခွဲအတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိလီၤအသီ **Modern Application & The New Covenant**

တၢ်ကတိၤဆူၣ် INTRODUCTION

ပဲကိးကဒဲးပအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခိဖျါလၢပသးပူၤနီၣ်ကွံာ်အိၣ်ချုသဒဲး.ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လဲၤခိဖျါတနီၤဘၣ်ဒိကဒါက့ၤပှၢအါ တလၢလၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်စဲဘူးဒီးပှၢလၢပတၢ်အိၣ်မူဒိတစါညါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်,လၢနဂီၢ်,ကမ့ၢ်ဝဲဖဲနဂီၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ ယ့ၣ် ဂျူးအဆိကတၢ်,နတၢ်ဖျါအမုၢ်နံၤမ့တမ့ၢ်ပှၢလၢနအဲၣ်အိၣ်တကလဲၤပူၤကွံာ်န့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ,ဖဲပဲလဲၤခိကဘၣ် တၢ်ကွံာ်ဆၢၣ်မဲာ်အကလုာ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်ဆိတလဲကွံာ်ပကွံာ်တၢ်ခဲလၢာ်ဒ်လဲၣ်,လီၤစါလီၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်တမံၤ ဃီအံၤမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလၢပှၢပိာ်ခရံၣ်အခံတဖၣ်အဂီၢ်ဒ်ပမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံဆူၣ်ခွဲအိၣ်ခိၣ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆုံစံး ဘၣ်ပှၢတၢ်ဂ့ၢ်အါမၤလၢယွၤမၤဝံၤတ့ၢ်ဝဲသန့က့ၤ,တၢ်အၢၣ်လီၤအိလီၤအသီလၢခရံၣ်အပူၤအတၢ်ကဟံတုၤဃီမ့ၢ်တၢ်မၤအသး လၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်နီၣ်ကီၢ်တမံၤလၢအဆိတလဲကျဲလၢပနၢ်ပၢၢ်တၢ်ခဲလၢာ်,ပာ်ဃုာ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံပတၢ်အိၣ်မူ မုၢ်မဆိတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်မၤလိခွံလၢပတၢ်မၤလိ *အဝဲဟ့ၣ်တ့ၣ်ပှၢတၢ်ကွဲးစီဆုံ: တၢ်ထုးထီၣ်လံာ်အခိပညီအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ* လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်လိာ်အခံတဖၣ်အပူၤ,ဒီးပဟ့ၣ်အခိၣ်တီ “ခွဲအတၢ်မၤဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိလီၤအသီ” န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤလိဝဲအံၤအပူၤ,ပကဃိထံတၢ်အၢၣ်လီၤအိလီၤအသီလၢခရံၣ်အပူၤကြားန့ၣ်ကျဲလၢပမၤဘၣ်ထွဲတၢ် ကွဲးစီဆုံခဲလၢာ်ဆူၣ်နီၣ်ကီၢ်ဒ်ဝဲအမုၢ်နံၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢပတၢ်မၤလိအပူၤကွံာ်တခါအပူၤ,ပမၤလိန့ၣ်ပကဘၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးစါဆၢကတီၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ် လၢလံာ်စီဆုံအပူၤဒ်ပမၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံဆူၣ်ပတၢ်အိၣ်မူတဖၣ်အပူၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးပထံၣ်န့ၣ်လၢတၢ်ဃဲၤမိၢ်ပှၢအကျိၤတ ယုၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ပာ်ဒိၣ်တမံၤဃီဆူၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်စံၣ်စါတဲစါခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆုံသိၣ်လိပှၢလၢပတၢ်လၢအမူခိၣ်အ လီၢ်ပစိာ်လၢအလၢကပီၤကတြၢၣ်ကတြိၣ်,ဒီးအဖိတၢ်လၢအခိၣ်ထံးလံာ်လံာ်မ့ၢ်တၢ်ကမၤလဲၣ်ထီၣ်အလၢကပီၤလၢတၢ်ထံၣ် အိၣ်သ့ၣ်လၢမူခိၣ်တုၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ထီၣ်ပှၢခဲလၢာ်လၢအတြိတံာ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်ဘၣ်တ့တဖၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢအ ဝဲအက့ၢ်အဂီၢ်အသိး,ယွၤပှၢပူၤကညီလၢကမၤပှၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးပတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဖိခိၣ်လၢတၢ်ကတဲာ်ကတီၢ်တၢ်ကဒုးန့ၣ် ဖျါထီၣ်အလၢကပီၤအထီကတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးဖဲယွၤအတၢ်ကတြၢၣ်ကတြိၣ်ကပြုၤကပြီၤထီၣ်ဝဲကိးပူၤဒဲးန့ၣ်,တၢ်ဘၣ် တ့ခဲလၢာ်ကဘျီထီၣ်ဘိထီၣ်ဒီးသးဝံၣ်စံးထီၣ်မၤကပီၤအိၣ်ကတၢ်တန့ၣ်ကတၢ်ကသ့ဘၣ်လီၤ.

ပတီၢ်နီၣ်စ့ၢ်ကိးလၢပူၤလၢတၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါအိၣ်ဘၣ်ဃးလံာ်စီဆုံအတၢ်ဃဲၤမိၢ်ပှၢအကျိၤလၢအပာ်ဒိၣ်တၢ်တမံၤဃီ အံၤဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢအဆၢဒိၣ်ခိၣ်သ့ၣ်,မ့တမ့ၢ်အစါဆၢကတီၢ်ခွံဆၢဒိၣ်အပူၤ,လၢသ့ၣ်ထီၣ်လိာ်အသးကဒဲးကဒဲးလၢ တၢ်ပာ်ဖျိၣ်သကိးအပူၤ: စါအၢဒၣ်,စါနီအၢ,စါအၢတြၢဟ့ၣ်,စါမိၤရှု,စါအဝံးအတၢ်အၢၣ်လီၤအိလီၤအသီစါဆၢကတီၢ်တ ဖၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိလီၤအသီလၢခရံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. စါဆၢကတီၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်အတၢ်ပာ်ဖျိၣ်လိာ်အသးအါ ထီၣ်ဂီၢ်ထီၣ်အနုဆၢဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ပှၢလၢဖဲယွၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်တဘၣ်က့ၤကဒါက့ၤနီတစဲးဆူၣ်တၢ်မၤယွၤအတၢ်လၢကျဲလၢ အပူၤကွံာ်ဘၣ်န့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်တဘၣ်သးပူၤနီၣ်ဝဲနီတဘျီလၢကဘၣ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်မၤလိလၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်ဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးဆူ အဝဲသ့ၣ်အနံၤအသီဒ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤလိဝဲအံၤအပူၤ,ပကဃိထံခွဲအတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိလီၤအသီလၢအပတီၢ်ခံပတီၢ်အ ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်,ပကကွၢ်သကိးတၢ်အၢၣ်လီၤအိလီၤအသီအတၢ်လၢထီၣ်ပှၢထီၣ်လၢခရံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးခံ,ပကထံၣ်တၢ် အၢၣ်လီၤအိလီၤအသီကြားပၢဆၢန့ၣ်ကျဲပတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံတနံၤအံၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကစးထီၣ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤ အိလီၤအသီအတၢ်လၢထီၣ်ပှၢထီၣ်လၢခရံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအိၣ်ပွဲၤအိၣ် FULFILLMENT

ညီၣ်န့ၣ်ပထံၣ်မ့ၣ်တၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါလီၤလီၤဆီဆိတဖၣ်ကလီၤကၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်တချုးလၢအဝဲသ့ၣ်ကဲထီၣ်နီၣ်နီၣ်ဒီးဘၣ်-ဒ်အမ့ၢ်. တၢ်မနုၤတၢ်လၢတၢ်သၢၣ်တၢ်မ့ၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤဆူတၢ်အသီတပတီၢ်လၢပတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အါတၢ်ပထံၣ်န့ၣ်လၢတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါအနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲလီၤဆီဒိၣ်မးဒီးတၢ်လၢပမုၢ်လၢတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဝုၤလံၤ, တၢ်ဝုၤတကလုာ်ဃီအံၤမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤလၢပမုၢ်အပူၤဂီၢ်မုၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အဆၢကတီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တချုးခရံၣ်ဟဲက့ၤန့ၣ်, ယူၤလီၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ထံၣ်ဆူအပူၤဂီၢ်မုၢ်အါမံၤဘၣ်ဃးတၢ်လၢအဝဲကမၤလၢပွဲၤဝဲခိၣ်ဖျါလၢခရံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖဲတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီလၢခရံၣ်အပူၤဟဲတုၤဃီန့ၣ်, တမ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒ်အပူၤဂီၢ်မုၢ်တဖၣ်ဆိကမိၣ်ထံၣ်မ့ၣ်ဆိဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကထံၣ်တၢ်အံၤကဲထီၣ်အသးဒ်လဲၣ်အဂီၢ်, ပကကွၢ်သကးလံာ်စီဆံၣ်အသီအတၢ်လၢတၢ်ပွဲၤလၢတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်အပူၤအတၢ်အိၣ်ဖျါသကမၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပကထိးဘၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါလၢအဝဲအိၣ်ထီၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ခံၤ, ပကတဲဖျါထီၣ်တၢ်ထံၣ်လၢအဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံၤဒီးအသီအဘၣ်စၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးသၢ, ပကတဲဖျါထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အသီမၤဖျါထီၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီအတၢ်လၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကစးထီၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံၤအတၢ်ထံၣ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီအစီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံၤ OLD TESTAMENT

လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံၤအတၢ်မုၢ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီဟဲအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ကတီၢ်လၢပမုၢ်ကတီၢ်ဝဲခိၣ်ဖျါဝဲယံးရမံၤဒ်အဝဲမၤတၢ်ခွဲတၢ်ပူၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤဘူးထီၣ်လၢယရူၤရူၤလ့ၣ်အတၢ်လီၤပီၢ်လၢ ၅၅၄ ချ.ခ.န န့ၣ်လီၤ.

တၢ်စံၣ်ညီၣ်န့ၣ်နးနးကလဲာ်လၢအဝဲထီၣ်ဒါပူၤယူၤအဖိတဖၣ်ခိၣ်ဖျါလၢဘၢကူၤလီၣ်အတၢ်စိာ်မၤကဲကုၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ဆၣ်, လၢယံးရမံၤ ၃၁:၃၀-၃၄ န့ၣ်, ယူၤဘိးဘၣ်ရူၤလီၤဝဲတၢ်မုၢ်လၢလၢအလၢဒိၣ်ကပီၤထီၣ်လၢခါလၢကဟဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒိကန့ၣ်တၢ်လၢအစံးဘၣ်ပူၤဖဲန့ၣ်:

ကွၢ်ကွၢ်, ယူၤစံးဝဲဒၣ်, မုၢ်နံၤတဖၣ်ကဟဲဝဲလၢယကအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤတၢ်အသီဒီးအံၣ်စရူၤလၢအပူၤဟံၣ်ဖိ, ဒီးယူၤအပူၤဟံၣ်ဖိလီၤ. တမ့ၢ်ဘၣ်ဒ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢယအၢၣ်လီၤဒီးအပၢ်တဖၣ်, ဖဲမုၢ်တနံၤလၢယဟံးဃာ်အစုဒ်သိးယက ဒုးဟးထီၣ်ကွံာ်အီၤလၢကီၢ်အဲၤကူပတူၤအပူၤအသိးန့ၣ်ဘၣ်.... ယကဟံးဃာ်သိၣ်တၢ်သီလၢအသးကံၢ်ပူၤ, ဒီးယကကွဲးအီၤလၢအသးအလီၤ, ဒီးယကကဲထီၣ်အကစၢ်, ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ကကဲထီၣ် ယခုယပူၤလီၤ... အဂ့ၢ်ဒ်အံၤယကပျါအတၢ်ကမ့ၢ်, ဒီးယတသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤလၢဘၣ်အတၢ်ဒဲးဘးန့ၣ်ဘၣ် (ယံးရမံၤ ၃၁:၃၀-၃၄).

လံာ်တတီၤအံၤဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မုၢ်လၢဖးဒိၣ်လၢယူၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်အဂီၢ်လီၤ. ဒ်ပဖးဘၣ်လၢယံးရမံၤ ၃၁:၃၀ အပူၤအသိး, ယူၤကမၤတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီဒီးအံၣ်စရူၤလၢအအိၣ်လၢဘီမုၢ်ကလံာ်စီယူၤဒီးလၢအအိၣ်လၢဘီမုၢ်ကလံာ်ထံးခဲမုၢ်လၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီတမ့ၢ်ကလီၤတဲာ်ကွံာ်ဝဲနီၣ်တဘျီတၢ်ခိၣ်ဖျါ, ဒ်အဆၢဖိ ၃၃ တဲဖျါဝဲအသိး, ယူၤကမၤလၢပွဲၤတၢ်ထံၣ်ခိၣ်ဖျါဖၢန့ၣ်လီၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ “လၢအဝဲသ့ၣ်အသးကံၢ်ပူၤ” ဒီး “လၢအသးလီၤ” န့ၣ်လီၤ. ဒီးဒ်အဆၢဖိ ၃၄ ဟံၣ်ဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲအသိး, တၢ်ဆိၣ်ဝုၤတဖၣ်အံၤတကတၢ်ဝဲနီၣ်တဘျီခိၣ်ဖျါယူၤက “ပျါအတၢ်ကမ့ၢ်” ဒီး “တသ့ၣ်နီၣ်လၢအတၢ်ဒဲးဘးလၢဘၣ်” န့ၣ်လီၤ. ဖဲပဆိကမိၣ်ဟံးသးတၢ်မုၢ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီအစၢၤတဖၣ်အံၤန့ၣ်, မ့ၢ်တၢ်အကီၢ်လၢပကဆိကမိၣ်ထံၣ်မ့ၣ်တၢ်တမံၤလၢဒိၣ်န့ၣ်အလီၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီးဖဲအံၤလၢပတၢ်မၤလိဝဲအံၤအပူၤ, ပအံၣ်ဒီးထံၣ်လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံၤမၤဃုာ်တၢ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီတဖၣ်အံၤအတၢ်မုၢ်လၢအတၢ်လၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢပကစးထီၣ်အီၤအဂီၢ်, မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါတြၢၢ်ကလံာ်လၢယူၤအၢၣ်လီၤဆိဝဲလၢအအိၣ်ထံးလၢကဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ဝုၤတဖၣ်အံၤဖဲအဝဲဒုးဟဲက့ၤကဒါက့ၤပူၤအံၣ်စရူၤလၢတၢ်စိာ်မၤကဲကုၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ပဖးတုၤလံာ်အသိး, လံာ်ယံးရမံၤ ၃၁:၃၀ စးထီၣ်ဒၣ်ဒီးတၢ်ကတီၢ်ဖျါထီၣ်လၢအတလီၤတံၢ်လီၤဆဲးကဲၣ်ဆိး “မုၢ်နံၤတဖၣ်ကဟဲဝဲ,” ဘၣ်ဆၣ်လၢတၢ်အိၣ်သးခဲအံၤန့ၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တစိာ်တလီၤဖိအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအလီၤတံၢ်လီၤဆဲးတနီၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ယံးရမံၤ ၃၁:၃၀-၃၄ မ့ၢ်လံာ်ယံးရမံၤအကမဲာ်ဖးဒိၣ်လၢညီၣ်န့ၣ်တၢ်ကိးအီၤလၢတၢ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤအလံာ်

အကျိုး တကွတစ်လအထူးထိထိအသးလားရမယ်။ ၃၀:၁-၃၀:၄၀ နှင့်လည်း။ လိပ်တကွင်အံအိန်ဒီးအမံအံအိဖျိ အဝဲသံကွေ တပ်ပင်ဖျိထိတပ်မိကဲကွင်အိဘျိဒီးတပ်ဆိတံတုလကပိတ်ထွဲထိအံဖဲတပ်မိကဲကွင်ဝံအလီဂါ ခံအဂုဂါအကျိနုနုလီ။ ဒိကနုတပ်လကအစံးဝဲလကယံးရမံယ။ ၃၀:၃၀,ဘူးထိဒီးတပ်ကဲကွေကဒါကွေအလံအိန်ထံး:

အဂုဂါအံအံ,ကွင်ကွင်,မုဂါနံတဖန်ကဟဲဝဲလကယကဒူးဟဲကွေကဒါကွေပုလဲကဲကွင်,ယပုဂါမုဂါအံစရုလဒီးယူ အ,ယူအံးဝဲဒန်,ဒီးယကဒူးဟဲကွေအိဆူကီဂါတဘျင်လံယဟ့ဒ်အိလကအပင်တဖန်,ဒီးကနုဘျင်သါအိလီ (ယံးရမံယ။ ၃၀:၃၀).

တပ်ပင်ဖျိထိ “မုဂါနံတဖန်ကဟဲဝဲ” အိန်ဖျိထိလကလံတဆာအံအပုဒ်အဖျိထိလကတပ်ကတိဆိပင်တပ် အာဂါလီအိလီအသိအိန်ထံးလကယံးရမံယ။ ၃၀:၃၀ နှင့်လည်း။ ဒီးလကလံတဆာအံအပု, “မုဂါနံတဖန်ကဟဲဝဲ” အံ ဘျင်ထွဲလီတံဂါလီဆဲးဘူးဘူးတံဂါဒီးတပ်ဆာကတိဖဲယူကဒူးဟဲကွေကဒါကွေအပုဂါမုဂါ “လကတပ်မိကဲကွင်ဒီးကဒူး ဟဲကွေကဒါကွေအိဆူကီဂါတဘျင်လကယဟ့ဒ်လီအိနုနုလီ။”

လကတပ်ထိအံနု,ဖျိဆံဝဲလကယံးရမံယ။ ၃၀:၃၀ လကအိန်ထံးလံလံပင်ဖျိဘျင်ဘျင်ဝဲတပ်အာဂါလီအိလီအသိ ဒီးအံစရုအတပ်ဟဲကွေကဒါကွေဆူကီဂါတံးဟံနုနုလီ။ လကလံစိဆံအလီလံအတပ်ကွင်နု,အံစရုအတပ်ဟဲကွေကဒါ ကွေကမာအသးလကတပ်စံးစါတဲစါအတပ်လကထိပွဲထိလက “မုဂါနံလကခံတဖန်,” မုတမုဂါ “မုဂါနံခံကတါ” နှင့်လည်း။ အဝဲကဟံဘျင်တပ်သျှင်ထိတပ်အာဂါလီအိလီအသိသံသံဒီးအံစရုအတပ်ဟဲကွေကဒါကွေလကတပ်မိကဲကွင်,တပ် သျှင်ထိဘျိထိကဒါကွေယူဂုလုဒ်ဒီးအတပ်လုဂါဟံ,စါအံးအဖိခါလကတပ်ဖျိအိအတပ်ကပဟိန်ခိဒိဖျင်,ဒီးတပ်မာ သိထိကွေတပ်ဘျင်တဖန်နုနုလီ။

လကယံးရမံယ။ ၂၉:၁၀-၁၄ နှင့်,ယူလီဂါဖျိထိစုဂါကီးတပ်ဆူဝဲယံးရမံယ။အအိန်ဖဲအဝဲအံဒီးတပ်အာဂါလီအိ လီအသိအစါဝဲအံကမာအသးနုနုလီ။ ဒိကနုတပ်လကဝဲဝဲဒန်:

အဂုဂါအံအံ,ယူအံးဝဲဒန်,အနုနုနံပွဲထိလကဘာဘူလီဂါအပုအလီခံနုနုယကအိန်သကီးသု,ဒီးမာလကထိပွဲ ထိယတပ်ကတိတုလကသုဂါ,ဒီးမာသုဟဲကွေကဒါကွေဆူကီဂါအလီအံလီ... ဒီးသုကကီးထိယ,ဒီးသုကလဲဘါ ထုကဖန်တပ်လကယ,ဒီးယကနုနုသုကလုဂါလီ... ဒီးယကထာဖျိသုလကယဲဂါပုကလုဂါအကျိ,ဒီးလကယဲဂါတပ်အ လီဖဲယဟိထိကွင်သုလီ (ယံးရမံယ။ ၂၉:၁၀-၁၄).

ဖဲအံယူဟ့ဒ်ထိတပ်မုဂါလီလကအံစရုမု “ကီးထိအိဒီးလဲဒီးဘါထုကဖန်တပ်” ဒီးယူက “ဟဲကွေမိကဲဒါ ကွေအိ” ဆူကီဂါတံးဟံလကအနုနုနံပွဲထိနုနုလီ။ တပ်ဆာကနီဂါအနုအလီတမံးဃီအံဘျင်တပ်လီဂါဖျိထိအိလက ယံးရမံယ။ ၂၅:၁၂ နှင့်လည်း။

အနီဂါ,လက ၅၃၈ ချ.ခ.န နှင့်ယူဒူးနုပရုစါပကီဂါလကအပာကီဂါအိဘျင်လကမာလီဂါအံစရုလကဟဲ ကွေကဒါကွေဆူကီဂါတံးဟံနုနုလီ။ အဃိ,တမုဂါတပ်လီကမာကမုဂါ ၂ကွဲးနီဂါ ၃၆:၂၀-၂၂ အပု,ပုကွဲးလံကွဲး နီဂါတပ်တဖန်ကဲတံးဘျင်အလံဒိဖျိတံးနီဂါဝဲလကလံဝဲယံးရမံယ။အတပ်မိကဲကွင်အနုနုနံပွဲထိပွဲထိဖဲဆာက တိဖဲအံနုနုလီ။

ဘျင်ဆပ်တပ်ဆိတံတုအကမနုတဖန်လကအကဟဲလကမုဂါနံခံကတါ,တပ်အာဂါလီအိလီအသိမုဂါနံတဖန် နှင့် လဲ? မုဂါတပ်သးအူး,လကပုအဟဲကွေဆူကီဂါတံးဟံတဖန်လီတံးကွင်ဝဲလကမာယူအတပ်တဘျိဘျင်တဘျိနုနုလီ။ ဒီး ဒ်တပ်အစာနု,တပ်အာဂါလီအိလီအသိအတပ်ဆိတံတုလီဘီလီမုဂါလကအဘျင်တပ်ကတိဆိပင်အိလကလံယံးရမံယ။ ၃၀ ဘျင်တပ်သူးယံထိအဆာကတိဂါနုနုလီ။

တပ်အံမုဂါတပ်လီတံဂါလီဆဲးလကစါအနံးယုလးမာလီနုဝဲလကအနံးယုလး ၉:၂၄ ဖဲယူဆုလီအကလုဂါဆူအိ ဘျင်ဃးဝဲယံးရမံယ။အတပ်တဲဆိအနု ၇၀ အတပ်လကထိပွဲထိအဂုဂါ:

တပ်နံအဘျိနံဆံပင်အသးလကပုဂါမုဂါဒီးပုဂါစိဆံအဂီဂါဒီးအကမာလကတပ်ကမု,ဒီးမာကတါတပ်ဒဲးဘး,ဒီး မာပုဖျဲတပ်လကတပ်အာအဂီ,ဒီးဒူးဟဲနုတပ်တိတပ်လီအထုအယိဒီးစဲဃာပနီဂါထံတံလကညါဒီး,ဒီးတပ်က တါလကဝဲအကျိ,ဒီးဖျိတပ်အလီစိဆံကတါနုနုလီ (အနံးယုလး ၉:၂၄).

ဒီလံာ်တတီးအံာ်ဟံာ်ဖျါဝဲအသီး.ယွာစံာ်ညီာ်ခါလီၤအကလုာ်လၢကသုးယံာ်ထီာ်မုာ်နံၤခံကတၢ်အတၢ်ဆိာ်ဂ့ၤဖးဒိာ် အဆၢကတၢ်,တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအတၢ်မုာ်နံၤ,တၢ်နွံအဘျီနွံဆံယံာ်န့ၣ်ဝံယံးရမံယၤအနံၣ်နွံဆံလၢအခိာ်ထံးန့ၣ်လီၤ. ဖဲ န့ၣ်အဆၢကတၢ်,တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအတၢ်မုာ်လၢတဖၣ်ကလၢထီာ်ပွဲၤထီာ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိာ် တၢ်သိကပတုာ်ကွံာ်,တၢ်ဒီးဘးကကတၢ်ကွံာ်,တၢ်မၤမုာ်က့ၤတၢ်အသးခိဖျါတၢ်လုာ်ကလၢထီာ်ပွဲၤထီာ်ဝဲ,တၢ်တီတၢ်လီၤက ဟဲဝဲ,တၢ် ထံာ်ဒီးတၢ်ကတၢ်ဆိာ်ပာ်ကဘၣ်တၢ်စဲပနီၣ်အိၣ်,ဒီးတၢ်အလီၤဖိဆံကဘၣ်တၢ်ဖျါဒီးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲစါအနံးယုလးဘါထုကဖၣ်ဝဲလၢဝံယံးရမံယၤအတၢ်တဲဆိဘၣ်ဃးတၢ်စိာ်မၤကဲကုာ်အနံၣ်နွံဆံအဂ့ၢ်န့ၣ်,အဝဲထု ကဖၣ်ဝဲဒၣ်, “တၢ်ဆၢကတၢ်ဘူးကဘၣ်လီၤ. ကစၢ်ဧၤ,တၢ်မၤန့ၣ်ကဲထီာ်အသးလဲာ်?” ဒီးတၢ်စံးဆၢလၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ် ဆၢ အိၣ်မုာ်ဝဲလၢအဝဲန့ၣ်တမ့ၢ်ဒၣ်ထဲအနံၣ်နွံဆံဘၣ်,မ့ၢ်အဝဲန့ၣ်မုာ်တၢ်နွံအဘျီနွံဆံ,ကီၢ်လၢအမၤဘၣ်လီၤက့ၤတၢ်လၢ အိၣ်ဘုးနံၤအဂီၢ်,လၢတၢ်လဲၤကပာ်ခဲလၢာ်လၢအမၤတုာ်အသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တမံၤလၢအဟ့ၣ်ကူၣ်ပုၤ,ဘၣ်ထွဲ ဒီးတၢ် ထုးထီာ် လံာ်စိဆံအိၣ်ပညီ,မုာ်ဝဲလၢတဘျီတဘျီတၢ်အလီၤအိၣ်ဝဲဖဲယွာမၤတၢ်လၢဘၣ်တၢ်အာၣ်လီၤတုာ်အိၣ်လီၤကတၢ်, ဘၣ် ဆၢတၢ်အလီၤအိၣ်စ့ၢ်ကီးဖဲတၢ်မၤဘၣ်ထွဲအိၣ်အကတၢ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲလၢတဘျီတဘျီဘၣ်တၢ်ဟဲစိာ်ထီာ်က့ၤအိၣ်လၢတၢ်ကတၢ်ဆိ တၢ်အကျဲလၢခဲန့ၣ်လီၤ. အယိ,အဒိ,လၢလံာ်တၢ်လီၤဖျါအပူၤ,ညီန့ၣ်ဒီးလံာ်စိဆံအလီၤလံာ်အတၢ်ထံာ်မုာ်လၢအဘၣ် တၢ်သူအိၣ်လၢက့ၤလၢအလီၤဆိန့ၣ်ဒီးလၢအအိၣ်လၢလံာ်စိဆံအလီၤလံာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖျါတြၢၢ်ကလၢလံာ်လီၤဖျါတထဲ တၢ်မၤအသးတမံၤဃီလၢအကဲထီာ်တုာ်လၢကီၢ်အဲၤကူပတုးအပူၤ,ဘၣ်ဆၢပအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိာ်ထံာ်မုာ်ဆါအလၢအ ဘၣ်တၢ်သူကဒီးအိၣ်လၢလံာ်လီၤဖျါအပူၤလၢကထီာ်သတြၢၢ်ကွၢ်ယွာကဟဲစိာ်တၢ်စံာ်ညီာ်ဒိလဲာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အယိ,ပက ဘၣ်အိးထီာ်ပသးဆူအိၣ်ဖဲပဖးတၢ်ကွဲးစိဆံ,ဖဲပဖးပုၤကွဲးလံာ်လၢခံတဖၣ်မၤဃုာ်တၢ်ဒီးပုၤကွဲးလံာ်လၢအဆိတဖၣ် ဒိလဲာ်န့ၣ် လီၤ. ယအဲၣ်ဒီးစံးလၢ,တၢ်န့ၣ်ပာ်အိၣ်ဝဲလၢတၢ်စိာ်မၤကဲကုာ်ကအိၣ်အနံၣ်ဂ့ၤ,ဘၣ်ဆၢတၢ်န့ၣ်ပာ်အကအိၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲလၢ ယွာအသး ပူၤအိၣ်ဝဲလၢစါအယံးယုလးတမ့ၢ်ကသ့ၣ်ညါဝဲမ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်အိၣ်လၢကလူးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်ခြံအဲးစံးန့ၣ် **Dr. Craig S. Keener**

ပထံာ်ဘၣ်တုာ်လၢလံာ်စိဆံအလီၤလံာ်အပူၤ,တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအတၢ်ထုးထီထီာ်အသးအကတၢ်ဘၣ် တၢ်သုးယံာ်ထီာ်ကွံာ်အိၣ်ဖျါလၢပုၤဂီၢ်မုာ်တဒိကန့ၣ်တၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤပကဃုာ်ဃီဆူတၢ်အဆၢကတၢ်ခံကတၢ် အဘၣ် ၈၇-တၢ်ဆၢကတၢ်လၢလံာ်စိဆံအလီၤလံာ်ဒီးအသိအဘၣ်၈၇-ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါအကပၤဒါမးလၢအံာ်စ့ဒိာ်ထီာ် လဲာ်ထီာ် ဘၣ်ဃးဝံယံးရမံယၤအတၢ်တဲဆိအတၢ်လၢထီာ်ပွဲၤထီာ်,လီၤဆိဒၣ်တၢ်,မုာ်နံၤတချုးတုၤဒၣ်ဖဲယုာ်ဂျုး မၤတၢ် လၢဟီာ်ခိာ်အကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်စိဆံအလီၤလံာ်ဒီးအသိအဘၣ်၈၇အစါဆၢကတၢ် INTERTESTAMENT PERIOD

မုာ်တၢ်ဖျါတြၢၢ်ကလၢလံာ်လၢပုၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်ယၤဖျါကီးကဒီးအဂီၢ်လၢဝံယံးရမံယၤအတၢ်တဲဆိဘၣ်ဃးတၢ် အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိတဘၣ်တၢ်မၤလၢပုၤအိၣ်လၢလၢပုၤဒီးဘၣ်လီၤ. လံာ်စိဆံအသိကွဲးနီၣ်ဝဲဒီးပုၤလၢအယုထံာ်ပုၤက ညီအလုာ်လၢထူသန့တဖၣ်ပာ်ဖျါထီာ်ဝဲလၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘါလီၤဆိအဖုတဖၣ်လၢပုၤဂီၢ်မုာ်အံာ်စ့လးအကျဲဒါဒိာ်ဒီးတၢ် ထံာ်လီၤဆိတဖၣ်,ဘၣ်ဆၢတၢ်သးလီၤပလိာ်လိာ်သးလၢအရၢလီၤအသးအိၣ်ဝဲလၢတၢ်ဂ့ၢ်အခိာ်ထံးခိာ်ဘိအါမၤအဖိခိာ်န့ၣ် လီၤ.

လၢလံာ်စိဆံအလီၤလံာ်ဒီးအသိအဘၣ်၈၇တၢ်ဆၢကတၢ်ဝဲန့ၣ်ဘူးအကတၢ်န့ၣ်,ရၤဘံအါဂါစံးကတၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်မုာ်လၢမုာ်နံၤခံကတၢ်,မ့တမ့ၢ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအစါဆၢကတၢ်,ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်စံာ်စါတဲစါဖးဒိာ်ခဲစါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်လီၤအဆိကတၢ်တတီးန့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်ပညီာ်ဃီဝဲဆူတၢ်စံာ်စါတဲစါအဆၢကတၢ်လၢအဆိတဖၣ်ဒီးအဝဲ သ့ၣ်အတၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ခဲအံၤဒ် “စါခဲအံၤ” န့ၣ်လီၤ. တၢ်အတၢ်သိအတၢ်မၤန့ၣ်တၢ်ဖျါဖျါဖျါလၢယွာအပုၤဂီၢ်မုာ်အဖိခိာ် လၢတၢ်စိာ်မၤကဲကုာ်အပူၤဆုာ်ရၤဘံတဖၣ်လၢကပာ်ပနီၣ်စါအံၤဒ်တၢ်လီၤတဲာ်ကွံာ်,တၢ်သးဘၣ်ဒိဒီးတၢ်သံအကတၢ်န့ၣ် လီၤ.

လၢတၢ်လီၤခံတတီးန့ၣ်,ရၤဘံတဖၣ်စံးကတၢ်ဘၣ်ဃးစ့ၢ်ကီးတၢ်စံာ်စါတဲစါလီၤဘိလီၤမုာ်ခဲစါတစါ,မုာ်နံၤလၢက ဟဲအလၢကစါအဆၢကတၢ်,ဒ် “စါဆၢကတၢ်လၢကဟဲ” န့ၣ်လီၤ. စါလၢကဟဲဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ဒ် “မုာ်နံၤခံကတၢ်.” “ယွာအဘိအမုာ်.” ဒီးဒ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအစါန့ၣ်လီၤ. ရၤဘံတဖၣ်မုာ်လၢဝဲလၢဖဲစါလၢကဟဲတုၤဃီဝဲန့ၣ်,ယွာ

အတတ်တိုက်လာတတ်စဉ်စိတ်စိတ်အင်္ဂါကလေးထိုင်ပွဲထိုင်ပဲလို့။ အဝဲကတဖုးဟဲကွာကဒါကွာအပူဂီၢ်မုၢ်လၢအပီၢ်ယၢ်လီၤအသးအဘၣ်တၢ်စိၣ်မၤကဲမုၢ်အါဒိအါကၤ၊မၤန့ၢ်ကဒါကွာစီၤအဝံးအလီၢ်ပစိၣ်၊ရၤလီၤအတၢ်ပတၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒိဖျါၣ်၊ဟဲစိၣ်တၢ်စိၣ်ညီၣ်ထီၣ်ပုၤလၢအဂ့ၢ်လိာ်လၢကအးလီၤအသးဆူယွၤဒီးဆူစီၤအဝံးအဖိခွါအအိၣ်၊ဒီးရၤလီၤစီၤအာတြၢဟၣ်အတၢ်ဆိၣ်တူဆူဟီၣ်ခိၣ်အကတၢ်န့ၢ်လီၤ။

အါန့ၢ်တၢ်အံၤ၊ရၤဘၣ်အအါကတၢ်လၢအခံၣ်စရူလးအပူၤသိၣ်လိၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲလၢတၢ်လဲလိာ်လၢစီၤတစီၤဆူစီၤလၢကဟဲကမၤအသးလၢခံကတၢ်ဃုာ်ဒီးမၤရံၣ်အၤ၊စီၤအဝံးအဖိခွါပုၤသ့ပုၤဘၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်န့ၢ်လီၤ။ မၤရံၣ်အၤကဟဲစိၣ်တၢ်ဆိၣ်တဲအိၣ်အမုၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်စိၣ်စိတ်စိတ်အပူၤ၊တၢ်လဲလိာ်အသးလၢတၢ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤနးတၢ်ဆူတၢ်မၤန့ၢ်၊လၢတၢ်အတၢ်သိဆူတၢ်တီတၢ်လီၤ၊လၢတၢ်သံဆူတၢ်မူအထူအယိာ်၊ဒီးလၢတၢ်ခံးတၢ်န့ၢ်ဆူဟီၣ်ခိၣ်လၢအပွဲၤဒီးယွၤအလၢကပီၤကပြါကပြါန့ၢ်လီၤ။

ဃုာ်ဒီးလံာ်စီဆုံအလီၢ်လံာ်ဒီးလံာ်စီဆုံအလီၢ်လံာ်ဒီးအသိအဘၣ်စၤတၢ်ဆၢကတီၢ်အတၢ်ထံၣ်အဂံၢ်ခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအံၤလၢပသးပူၤ၊ပကကွၢ်သကိးလံာ်စီဆုံအသိတဲဖျါထီၣ်ဝံးယံးရမံယၤအတၢ်မုၢ်လၢဘၣ်ဃးတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအတၢ်လၢထီၣ်ပွဲၤန့ၢ်လီၤ။

လံာ်စီဆုံအသိ NEW TESTAMENT

ပဝဲခဲလၢာ်ပသ့ၣ်ညါလၢအဝဲအတၢ်အိၣ်လၢခံကတၢ်ဒီးအပျါအဘိၣ်တဖၣ်အပူၤ၊ယုၣ်ရှုးဖီၣ်ဃာ်လီၤဒီးစံးဝဲ，“လီၤခိအံၤမုၢ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိလၢယသ့ၣ်အပူၤ”န့ၢ်လီၤ။ ဒ်န့ၢ်အသိးစ့ၢ်ကီး၊စီၤပီလူးကီးလီၤအနီၣ်ကစၢ်ဒီးအတံၢ်သကိးတဖၣ်“လၢပုၤမၤတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအခွါအပူၤအတၢ်မၤ”န့ၢ်လီၤ။ ဒီးလံာ်ဇၢတြၢပညီၣ်ဝဲဆူဝံးယံးရမံယၤ ၃၁ ဒီးအာၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ဂၢၢ်ကျၢၤဝဲလၢခရံၣ်ဖိတဖၣ်အိၣ်မူဝဲလၢတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအစီၤပူၤန့ၢ်လီၤ။ ဘၣ်ဆၣ်ဖဲပထီၣ်သတြၢ တၢ်လၢအမၤအသးလၢပမုၢ်န့ၢ်ဃုာ်ဒီးတၢ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိလၢလံာ်ယံးရမံယၤ ၃၁ န့ၢ်၊ပသ့ၣ်ညါလၢပတထံၣ်ဘၣ်တၢ်အာၣ်လီၤအသိအတၢ်အာၣ်လီၤလၢအလၢအပွဲၤအပူၤဒီးဘၣ်န့ၢ်လီၤ။ ယွၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဘၣ်တၢ်ကွဲး လီၤအိၣ်လီၤလၢပပွဲၤပွဲၤလၢပသးကံၢ်ပူၤဒီးလၢပသးပူၤဘၣ်လီၤ။ ပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါအပူၤလိာ်ဒီးအိၣ်လီၤလၢတၢ်ကဘၣ်တဲအိၣ်လီၤလၢကသ့ၣ်ညါကစၢ်န့ၢ်လီၤ။ ပဘၣ်တၢ်မၤလိာ်ပုၤလၢပကဘၣ်ဃုကညးတၢ်လၢတၢ်ပျါတၢ်ဒီးဘးအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ။ အဃိ၊ပအိၣ်လီၤတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအစီၤဖဲဝံးယံးရမံယၤအတၢ်မုၢ်လၢအါမးတဘၣ်တၢ်မၤလၢမၤပွဲၤအိၣ်ဒီးဘၣ်သ့ဒ်လဲာ်? တၢ်စံးဆၢအိၣ်ဒါလီၤအသးလၢတၢ်ခူသ့ၣ်လၢယွၤလီၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢခရံၣ်အပူၤ၊အဝဲကဒုးန့ၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအတၢ်လၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ဒ်လဲာ်န့ၢ်လီၤ။

လံာ်စီဆုံအသိအကွၢ်အဂီၢ်လီၤဆိတဖၣ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤလၢကကျဲလီၤဆိအါဘိအပူၤန့ၢ်လီၤ။ အဒိ၊လၢအတၢ်ကတီၢ်ဒိအါမးအပူၤ၊ယုၣ်ရှုးဘိးဘၣ်ရၤလီၤဝဲလၢယွၤအဘိအမုၢ်စးထီၣ်တ့ၢ်အသးလၢအဝဲအတၢ်မၤတၢ်သးခုကစီၣ်တၢ်မၤလၢဟီၣ်ခိၣ်၊ကဒိၣ်ထီၣ်တဆိဘၣ်တဆိဒ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤအသးအသိး၊ဒီးလၢခံကတၢ်တုၤဆူအထီၣ်ထီကတၢ်ဖဲအဝဲကဟဲကွာကဒါကွာလၢတၢ်လၢကပီၤအပူၤန့ၢ်လီၤ။

တၢ်မၤဖိစီၤပီလူးပာ်ဖျါထီၣ်ကဒါကွာတၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢတၢ်လီၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် အးဖူးစူး ၃း၃-၅၊ခိဖျါတၢ်န့ၢ်ဖျါထီၣ်ကဒါကွာတၢ်ဆူတၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်ခူပာ်သ့ၣ်အိၣ်လီၤလၢပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်အဂီၢ်၊ဘၣ်ဆၣ်ခဲအံၤဘၣ်တၢ်လီၢ်ဖျါထီၣ်အိၣ်လီၤလၢခရံၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ။

စီၤပီလူးယၤထီၣ်တၢ်ခူသ့ၣ်အံၤလၢတၢ်လီၢ်အါတီၤစ့ၢ်ကီးဒ်အမ့ၢ်ရိမ့ၢ် ၁၁း ၂၅ ဒီး ၁၆း ၂၅-၂၆ ဒီးကလိးစဲ ၁း ၂၆-၂၇ န့ၢ်လီၤ။ လၢလံာ်အတီၤတဖၣ်အံၤအပူၤဒီးအတီၤအတဖၣ်အပူၤ၊စီၤပီလူးန့ၢ်ဖျါထီၣ်ကဒါကွာဝဲခရံၣ်ဖိအတၢ်ထံၣ်လၢမုၢ်န့ၢ်လၢခံကတၢ်လၢခရံၣ်အပူၤအတၢ်အိၣ်ဖျါလီၤဆိတဖၣ်ဒ်တၢ်လၢပန့ၢ်ပာ်အဂ့ၢ်တသ့ဒိဖျါအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်ခူသ့ၣ်တ့ၢ်လံာ်အိၣ်လီၤလၢစီၤလၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ။

လၢစီၤပီလူးအလံာ်ပရၢအလီၢ်အါပူၤအါတီၤအပူၤအဝဲစံးကတီၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်သးခုကစီၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်လၢပန့ၢ်ပာ်လၢအဂ့ၢ်တသ့, **Musterion** လၢဟ့ၤလ့ၣ်အက့ၢ်န့ၢ်လီၤ။ ဒီးလၢတၢ်ခူသ့ၣ်အဝဲတအဲၣ်ဒီးစံးဝဲအမ့ၢ်တၢ်လၢပတဲလၢအဂ့ၢ်တသ့တနီၤ,တၢ်လၢအလီၤကံတၢ်အာၣ်ဟဲအိၣ်ဖျါထီၣ်လၢတၢ်ထံၣ်အပူၤသတူၢ်ကလံာ်မ့တမ့ၢ်မ့ၢ်တၢ်သဘိၣ်သဘၣ်လၢမတၢ်တမးဘျါဆဲးတသ့ဘၣ်န့ၢ်ဘၣ်

လီၤ. ဒ်ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၤလၢလံာ်စီဆုံအသီတကပာ်ဖျါဝဲအသိး,တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်လၢစီၤပီလူးအဂီၢ်မ့ၢ်တၢ်တမံၤလၢ
ယွၤပာ်န့ၣ်သ့ၣ်ဝဲလၢတၢ်ဖျါလ့ၤလၢနထံၣ်အိၣ်အပူၤ, တၢ်တမံၤ လၢတၢ်ပာ်န့ၣ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျါလ့ၤလံာ်စီဆုံအလီၢ်လံာ်
အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီခဲအံၤလၢ,ဒီဖျါတၢ်ဘျီဆဲးတၢ်လီၢ်ဖျါထီၣ်သးလၢခရံၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါန့ၣ်,
ပုၤဂီၢ်မ့ၢ်ဃုာ်ကဒါက့ၤဒီးစံးသ့ၤလၢ,“အိၣ်ကွၢ်တဘီ! ကွၢ်တၢ်လၢအအိၣ်လၢ န့ၣ်တဘီ” န့ၣ် လီၤ. အဃိတမ့ၢ်လၢ
စီၤပီလူးတဲၤဖျါထီၣ်တၢ်တမံၤလၢအတအိၣ်ဝဲဖဲန့ၣ်ဘၣ်,မ့ၢ်မ့ၢ်အဝဲစံးဝဲ,“ကွၢ်တၢ်လၢပတထံၣ်ဘၣ်,ကွၢ်တၢ်လၢအ
အိၣ်လၢန့ၣ်” ... ဒီးလၢက့ၤအါဘီအပူၤ,တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဘၣ်ဃးမ့ၢ်ရံၣ်အလၢအကဟဲဒီးဘၣ်ဃးပုၤယူၤအဖိဒီးပုၤ
တခီဘီမ့ၢ်ဖိအတၢ်ပာ်ဖျါသးတဖျါန့ၣ်ဃီအိၣ်ဝဲဒၣ်တီတီဖဲန့ၣ်လၢလံာ်စီဆုံအလီၢ်လံာ်အပူၤလၢထါစံးထီၣ်ပတြၢ
ဒီးဝံယဂျါယၢအပူၤ, ဘၣ်ဆၣ်အတၢ်ပဲာ်ဖျါထီၣ်အသးတပူၤဃီ,... “ကွၢ်တၢ်လၢအအိၣ်လၢအံၤ; ကွၢ်တၢ်အ
က့ၤအခိတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်လိာ်အသးတပူၤဃီဒ်လဲၣ်”ဒီးကွၢ်လၢယွၤအတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသးစီဆုံဒီးတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤ
တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီလၢစီၤပီလူးစံး ကတီၤဝဲလၢအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ရီၣ်ဘၢးအဲလ်ဖျါမာ် **Dr. Robert L. Plummer**

ဖဲစီၤပီလူးစံးကတီၤဘၣ်ဃးတၢ်န့ၣ်သ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအိၣ်ဆူအဝဲလၢအ့းဖူးစူး ဂ့ၣ်န့ၣ်,အဝဲစံးကတီၤတၢ်သးခုက
စီၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သးခုကစီၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢပနၢ်ပာ်အိၣ်တသ့ဘၣ်လီၤ. အဝဲန့ၣ်အိၣ်ပညါလၢအဝဲအိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်မ့
တမ့ၢ်ဘၣ် လၢယွၤဟူးဂဲၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးလၢကလီၢ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဆူပုၤ,ဒီးနီၣ်နီၣ်န့ၣ်,လၢတၢ်ပာ်ကဲတၢ်သးခုကစီၣ်
အပူၤ,အဝဲမ့ၢ်တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်လၢပုၤကမ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နတဲသ့ၤလၢ,အဝဲမ့ၢ်တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်လၢကမ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဆူပုၤသ့ၣ်ဖျါတၢ်စံာ်တဲာ်တဲာ်လီၤတၢ်သးခုကစီၣ်ဒီဖျါသးစီဆုံအစိကမီၤန့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤ,
ဖဲစီၤပီလူးစံးကတီၤဘၣ်ဃးတၢ်န့ၣ်သ့ၣ်,ဒ်အအိၣ်လၢအ့းဖူးစူး ဂ့ၣ် အပူၤန့ၣ်,တဘျီဘျီအဝဲစံးကတီၤခရံၣ်အနီၣ်ခိအ
တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ပဲာ်ဖျါအိၣ်အမ့ၢ်အတီဒီဖျါတၢ်စံာ် တဲာ်တဲာ်လီၤတၢ်သးခုကစီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်လၢအဝဲစံး
ဝဲအ့းဖူးစူး ဂ့ၣ် ဖဲန့ၣ်အပူၤ,တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢပုၤယူၤအဖိဒီးပုၤတခီဘီမ့ၢ်ဖိအဲၣ်လိာ်သးကဒဲကဒဲဒီးဘၣ်တၢ်ပဲာ်ဖျါ
အိၣ်လၢတၢ်ပာ်ဖျါတဖျါတပူၤဃီလၢဘီမ့ၢ်တဘျီအပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်လီၤကမာကမာ လီၤ. အဃိအဝဲစံးခရံၣ်အ
တၢ်ထူးတၢ်တီၤလၢတၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့ဘၣ်တၢ်စံာ်တဲာ်တဲာ်လီၤအိၣ်ဆူပုၤတခီဘီမ့ၢ်လၢအရၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
နီၣ်နီၣ်န့ၣ်,ဒ်ပုၤတခီဘီမ့ၢ်တကအသိး,ယသးခုလၢအဝဲဟဲဝဲဆူပုၤတခီဘီမ့ၢ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲ
န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ... အဝဲမ့ၢ်ပုၤတကလၢအပာ်ဖျါပုၤယူၤအဖိဒီးပုၤတခီဘီမ့ၢ်ဖိတပူၤဃီဒီဖျါလၢထူၣ်စုညါအ
သ့ၣ်ဒီးသးစီ ဆုံအစိကမီၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်စဲအာၣ်အဲလ်ဝဲလ်စၢၣ် **Dr. Sander L. Willson**

တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်လၢယွၤလီၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲဆူပုၤတၢ်မာဖိတဖၣ်ဒီးဝံတဖၣ်ဆူတၢ်ဆူတၢ်ထံၣ်လၢတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီ
အဖိခိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအသီအပူၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၤတဖၣ်ညါန့ၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဒ် “မုၢ်နံၤခံကတၢ်အတၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤတ့ၢ်” မ့တမ့ၢ်
“ခဲအံၤ,ဘၣ်ဆၣ်တတုၤဒီးဘၣ်” န့ၣ်လီၤ. ပဃုထာတၢ်ကတီၤအဖျါမနုၤဂုၤ,ပထံၣ်န့ၣ်သ့ၤလၢယုၣ်ဂျူးဒီးပုၤကွဲးလံာ်စီဆုံအ
သီတဖၣ်သိၣ်လိဝဲလၢယွၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၤလၢမုၢ်နံၤခံကတၢ်အဂီၢ်,တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီအစိအတၢ်လၢတၢ်
ပုၤကမာအသးလၢအပတီၢ်အခိၣ်သ့ၣ်သၢပတီၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီအစိအတၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤတ့ၢ်ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်အိၣ်လၢယုၣ်ဂျူးအတၢ်ဟဲတၢ်တဘျီဖဲ
န့ၣ်ဒီးလၢတၢ်မာဖိဒီးဝံတဖၣ်အတၢ်မၤတၢ်သးခုကစီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအဃိလံာ်စီဆုံအသီစံးကတီၤဘၣ်ဃးယုၣ်
ဂျူးဒီးအပုၤတၢ်မာဖိတဖၣ်အမုၢ်နံၤဒ်,“မုၢ်နံၤလၢခံကတၢ်” န့ၣ်လီၤ. လၢဇၢတြဲၣ် ဝး၁-၂ အပူၤပဖးဘၣ်လံာ်အဖျါအံၤ:

ယွၤကတီၤတၢ်ဒီးပာ်သ့ၣ်လၢပျါအါတီၤဒီးအါကိၣ်လၢဝံတဖၣ်ဘၣ်ဆၣ်ဒီး,လၢနံၤကတၢ်တဖၣ်အံၤ,ကတီၤတၢ်
ဒီးပုၤ,လၢအဖိခိၣ်လၢအပာ်အိၣ်လၢပုၤန့ၣ်ဘၣ်သါတၢ်ခဲလၢာ်,ဒီးတုၤဟီၣ်ခိၣ်စ့ၢ်ကီးလၢအိၣ်လီၤ (ဇၢတြဲၣ် ဝး၁-၂).

ဖဲအံၤ,ပှာကွဲးလံာ်ဒုၤတြံန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢယုၣ်ဂျူးအတၢ်မၤတၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးအပှာဖးလံာ်ဖိတဖၣ်ဒ် “ မုၢ်နံၤလၢခံတဖၣ်အံၤ ” န့ၣ်လီၤ. ဝဲလံာ်တတီၤအံၤပာ်ဖျါဝဲအသိး,လၢယုၣ်ဂျူးအတၢ်ဖဲစးထီၣ်သ့ၣ်လီၤအဘိအမုၢ်န့ၣ်,လံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အတၢ်အာၣ်လီၤဒီးလီၤမုၢ်နံၤလၢခံကတၢၢ်,ဖဲဝဲလၢဟီၣ်ခိၣ်အဖီခိၣ်လံာ်လီၤ.

လံာ်စီဆံၣ်အသိးပာ်ဒိၣ်ဝဲလၢတၢ်အာၣ်လီၤဒီးလီၤအသိးအစၢ်အတၢ်ဖဲအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးအကွၢ်အဂီၤအတၢ်အိၣ်ဖျါပာ်ဃုာ်တၢ်ခဲလၢာ်လၢယုၣ်ဂျူးမၤလၢပှဲၤဝဲလၢအတၢ်ဖဲဖဲန့ၣ်ပှာကညီအကွၢ်အဂီၤ,အတၢ်သံ,တၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤ,တၢ်က့ၤထီၣ်ဆူမူခိၣ်,ဒီးတၢ်လူလီၤဂၢ်လီၤသးစီဆံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်လီၤလီၤဆီဆီအံၤပာ်ဃုာ်စ့ၢ်ကီးပှာတၢ်မၤဖိဒီးဝံတဖၣ်အတၢ်မၤတၢ်သးခုကစီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလၢတၢ်အိၣ်ဖျါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢ အးဖးစူး

၂:၁၉-၂၀ အပှာ,စီပီလူးကွဲးတၢ်လၢက့ၣ်ဒ်အံၤ:

မ့ၢ်သ့ၣ်ပှာပုၤဝဲဖိ,ဒီးတၢ်မၤထီၣ်သ့ၣ်လၢပှာတၢ်မၤဖိ,ဒီးဝံသ့ၣ်တဖၣ်အခိၣ်ထံးအဖီခိၣ်,ဒီးယုၣ်ဂျူးခရံၣ်အကစၢ်ဒ်ဝဲမ့ၢ်ဟံၣ်သန့ၣ်အခိၣ်ထံးလီၤ (အးဖးစူး ၂:၁၉-၂၀).

ခံ,တၢ်အာၣ်လီၤဒီးလီၤအသိးအစၢ်ဆၢကတီၢ်အတၢ်ဆဲးမၤအသးအံၤယုၣ်ထီၣ်ထီၣ်အသးလၢတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်စံၣ်စီတဲစီအဆၢကတီၢ်က့ၣ်ဒ်တဘိညါန့ၣ်လီၤ. ဖဲဆၢကတီၢ်ဝဲအံၤ,ခရံၣ်ရၤလီၤတၢ်အိၣ်ဖျါလၢကလုာ်တဖၣ်အပှာခီဖျါတၢ်စံၣ်တဲစီတဲလီၤတၢ်သးခုကစီၣ်ဒီးအတၢ်ဒိၣ်ဘၢဆီတလဲတၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်အံၤအသိးပှာကွဲးလံာ်စီဆံၣ်အသိးတဖၣ်,လၢတၢ်လီၤဒ်အမ့ၢ် ၂၀တံၤမသး ၃:၁-၅ အပှာ,ဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်စံၣ်စီတဲစီအဆၢကတီၢ်ဒိတကတီၢ်ညါဒ်မုၢ်နံၤလၢခံကတၢၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒိကန့ၣ်တၢ်လၢအစံးဘၣ်ပှာဖဲန့ၣ်:

ဘၣ်ဆၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါတၢ်အံၤတက့ၢ်. လၢမုၢ်နံၤခံကတၢၢ်တဖၣ်အပှာန့ၣ်,အဆၢအကတီၢ်လၢအကီၢ်အခဲကဘၣ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,ပှာကညီကမ့ၢ်ပှာအဲၣ်လီၤအသး,ပှာသးကွံၣ်,ပှာခိးထဲသီးလိာ်အသး,ပှာပာ်ထီၣ်ထီၣ်အသး,ပှာဒုၣ်ဒွဲၣ်တၢ်,ပှာ တစုာ်ဘၣ်အမိၢ်အပာ်ဘၣ်,ပှာတစီတဆံၣ်ဘၣ်. ပှာတအဲၣ်ဘၣ်အဘူးအတံာ်ဘၣ်,ပှာအသ့ၣ်တကၢ်အသးတလီၤဘၣ်,ပှာပာ် တၢ်ကမၣ်လၢပှာကအလီၤကလီၤကလီၤ,ပှာလၢအတကီၢ်ဘၣ်အသးဘၣ်,ပှာဒုတၢ်,ပှာပာ်အသးကဖၢလၢ,ပှာတအဲၣ်ဘၣ်ပှာ အဂ့ၢ်ဘၣ်,ပှာဟ့ၣ်လီၤကွံာ်ပှာက,ပှာလၢအတပလီၢ်ဘၣ်အသးဘၣ်,ပှာပာ်အသးကဖၢလၢ,ပှာလၢအအဲၣ်တၢ်မုၢ်လၢဒိၣ် န့ၣ်အအဲၣ်ယုၤ,အိၣ်ဝဲဒီးတၢ်ယုၤယီၣ်ယုၤအက့ၢ်အဂီၤဘၣ်ဆၣ်ဒီး,အစၢ်ကစီၣ်န့ၣ်သမာဝဲလီၤ. ပှာဒ်န့ၣ်သိးတဖၣ်န့ၣ်ဟးဆဲး အီၤတက့ၢ် (၂၀တံၤမသး ၃:၁-၅).

တၢ်ဒဲးဘးလၢအဘၣ်တၢ်ရဲၣ်လီၤဒီးဖဲအံၤလၢ “ မုၢ်နံၤခံကတၢၢ်တဖၣ် ” အဂီၢ်မုၢ်တၢ်ဒဲးဘးလၢအအိၣ်ထီၣ်လၢစီပီလူးအမုၢ်နံၤ,ဒီးတၢ်န့ၣ်ဆဲးမၤအသးလၢတၢ်စံၣ်စီတဲစီအပှာဒီးတုၤလၢမုၢ်နံၤခဲအံၤအပှာန့ၣ်လီၤ.

စီပီလူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲစီဆၢကတီၢ်တကတီၢ်ဃီအံၤအလုၢ်အလၢဒ်တၢ်ခူသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢခရံၣ်အပှာလၢအးဖးစူး ၃:၉-၁၀:

ဒီးဒ်သိးယကဒုးသ့ၣ်ညါပှာခဲလၢာ်,လၢတၢ်မၤဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ခူသ့ၣ်လၢအအိၣ်ပာ်ခူသ့ၣ်အသးလၢတၢ်အစၢ်တဖၣ်လၢယုၤ,လၢအတုၤလီၤတၢ်ခဲလၢာ်တကအပှာန့ၣ်,မ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်လီၤ. ဒ်သိးတၢ်အိၣ်အခိၣ်ဒီးတၢ်အစိအကစီၢ်လၢမူခိၣ်အလီၢ်တဖၣ်န့ၣ်,ကသ့ၣ်ညါထီၣ်ခဲကန့ၣ်အံၤယုၤအတၢ်ကူၣ်သ့ၣ်လၢအအိၣ်ဝဲအါဝဲန့ၣ်,လၢတၢ်အိၣ်ဖျါအသိ (အးဖးစူး ၃:၉-၁၀).

လၢတၢ်မၤအသးအံၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အဘၣ်လၢပကပာ်တၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်စံၣ်စီတဲစီအက့ၣ်ဒ်တဘိညါဒ်တၢ်အာၣ်လီၤဒီးလီၤအသိအစၢ်န့ၣ်လီၤ.

သၢ,တၢ်အာၣ်လီၤဒီးလီၤအသိအစၢ်အမုၢ်နံၤလၢခံကတၢၢ်တဖၣ်ကတုၤဆူအတၢ်လၢတၢ်ပှာဖဲခရံၣ်ဖဲက့ၤကဒါက့ၤဒီးမၤလၢပှဲၤယုၤအတၢ်တၢ်အထီၣ်ကတၢၢ်အံၤလၢတၢ်စံၣ်စီတဲစီခဲလၢာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအသိပှာကွဲးလံာ်စီဆံၣ်အသိတဖၣ်ပာ်ထီၣ်ဘိမုၢ်အတၢ်လၢထီၣ်ပှာထီၣ်လၢခရံၣ်အတၢ်ဖဲကဒါက့ၤဒ် “ မုၢ်နံၤခံကတၢၢ်တဖၣ် ” န့ၣ်လီၤ. လၢယီၤဟ့ၣ်ဖိး၃၉ အပှာ,ယုၣ်ဂျူးစံးဘၣ်အပျါအဘိၣ်တဖၣ်:

ကယဲၢ်ပှာလၢအဟ့ၣ်လီၤယၤတကလၢလၢန့ၣ်,ဒ်သိးယသုတဒုးဟါမၤတဂ့ၤ,မ့ၢ်ဒ်သိးယကဒုးဂဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤဒီးလၢမုၢ်နံၤကတၢၢ်န့ၣ်,မ့ၢ်ပှာလၢအမၤလီၤယၤတကလၢအသးန့ၣ်လီၤ (ယီၤဟ့ၣ် ဖိး၃၉).

ဖဲအံၤယုၣ်ဂျူးသိၣ်လိအပျဲၣ်အဘိၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဃးအတၢ်ရၣ်လိၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးပၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအတၢ်န့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဆူ
“မုၢ်နံၤလၢအံၤကတၢၢ်တဖၣ်” ပညိၣ်ဃီၤတၢ်ဆူညါဆူမုၢ်နံၤအလၢအပွဲၤလၢအံၤကတၢၢ်ဝဲန့ၣ်ဖဲအဝဲကတဲၤကွၢ်ကဒါကွၢ်လၢအလၢ
ကပီၤအပူၤ,တၢ်သံကတဲၤဆၢထၢၣ်,ဒီးယွၤကစံၣ်ညီၣ်ဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢအူးဖူးစူး ဝး၉-၁၀ အပူၤ,စီၤပီလူးပၢ်ဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်ဆၢကတီၢ်အံၤဒ်တၢ်ဆူညါလၢယွၤလိၣ်ဖျါထီၣ်လၢခရံၣ်
အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢလံာ်အဆၢဖိတဖၣ်အံၤအပူၤ,စီၤပီလူးပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်လၢတၢ်ပွဲၤအံၤဒ်:

**ဒီးဒူးသ့ၣ်ညါပှၤလၢအသးဒဲၣ်အတၢ်ဆူညါဒ်တၢ်ဘၣ်အသးလၢအတၢ်ပၢ်ဝဲလၢအပူၤဒဲၣ်အသး,ဒ်သီးဖဲအမုၢ်
အလါပှၤထီၣ်ဒီး,အကဒူးအိၣ်ဖျိၣ်တၢ်ခဲလၢာ်လၢအခိၣ်တကၤဃီခရံၣ်အပူၤ,တၢ်အိၣ်လၢမူခိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်လၢဟီၣ်
ခိၣ်လီၤ (အူးဖူးစူး ဝး၉-၁၀).**

ဒ်လံာ်စီဆုံအသိပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲအသီး,ယုၣ်ဂျူးဒူးသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤအသိလၢအတၢ်ဟဲဆိကတၢၢ်တ
ဘျီအပူၤ,အဝဲဆဲးလိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤအသိလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါတနံၤအံၤ,ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤ
အသိအစါအတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤတဖၣ်ကတဲၤဝဲဖဲခရံၣ်ဟဲကွၢ်ကဒါကွၢ်လၢအလၢကပီၤအပူၤဒ်စီၤပီလၢတၢ်ခဲလၢာ်အ
ဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပယိထံတ့ၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤအသိလၢခရံၣ်အပူၤအတၢ်လၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ဝံၤ,ခဲအံၤပအိၣ်လၢတၢ်လီၤလၢပက
ဃုၣ်ဃီၤဆူတၢ်မၤလိတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤအခိၣ်သ့ၣ်ခံမံၤတမံၤ: ခုခါအတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢတၢ်အၢၣ်
လီၤဒီလီၤအသိအစါဆၢကတီၢ်အတၢ်ဒူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်သကဲးပဝးတုၤလၢအသန့ၣ်အသန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ် APPLICATION

ဒ်ပကထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤလိလၢအံၤတဖၣ်အပူၤအသိ,တၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်အါမးလၢပကစံးကတီၢ်သကဲးဘၣ်ဃးတၢ်မၤ
ဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံဆူပှၤလၢအခိၣ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤအသိအစါတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအကျါ
ပၢ်ဃုၣ်လုလုထူထူန့ၣ်ဒီးနီၣ်ကစၢ်အတၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်လၢပဂံၢ်အီၤလၢာ်တသ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ခဲအံၤ,ပအဲၣ်ဒီးထံၣ်
လံာ်စီဆုံအသိသိၣ်လိဘၣ်ဃးတၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤအသိအပတီၢ်သၢပတီၢ်န့ၣ်ပကျဲလၢတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံအသိသိၣ်လိ
ဘၣ်ဃးတၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤအသိအပတီၢ်သၢပတီၢ်န့ၣ်ပကျဲလၢတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံဆူပတၢ်အိၣ်မူတနံၤအံၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်
လီၤ. တၢ်မၤဘၣ်ထွဲအတၢ်အိၣ်ဖျါတဖၣ်အံၤညီၣ်ဒီးတဲး,ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ပှၤတၢ်ထံၣ်လၢအလီၤအိၣ်သပုၤတၢ်တ
ဖၣ်လၢပကဘၣ်သ့တၢ်ကွဲးစီဆုံလၢပတၢ်အိၣ်မူမုၢ်မဆါတနံၤအံၤအပူၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပှၤကီးကဒဲးလၢအကွၢ်ဘၣ်ပှၤဂဲၤဒ်တၢ်လၢတၢ်ဒူးန့ၣ်အဒူးသ့ၣ်ညါဝဲလၢတၢ်လီၤဖဲန့ၣ်နီၤန့ၣ်လုၢ်ဘၢတၢ်ထံၣ်
လၢတၢ်ဒူးန့ၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤဂဲၤဒ်တၢ်ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အိၣ်ဖျါလီၤဆီသ့ဝဲဒိၣ်မးလၢကျဲလီၤဆီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးကျဲ
အတူကတၢၢ်လၢနကမၤန့ၣ်တၢ်ဒူးန့ၣ်ဒီတခါမ့ၢ်နကဘၣ်ကွၢ်အီၤအါန့ၣ်တဘျီလၢလီၤဆ့ၣ်နီၤအလီၤလီၤဆီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
လၢကျဲအါတီၢ်န့ၣ်,တၢ်အံၤမုၢ်ယုၣ်ဂျူးဒီးပှၤကွဲးလံာ်စီဆုံအသိတဖၣ်သိၣ်လိခရံၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢကဘၣ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်
ကွဲးစီဆုံလၢ တၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤအသိအစါဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါတၢ်သမံသမိးတၢ်ကွဲးစီဆုံလၢတၢ်ထံၣ်အကပကဟ့ၣ်န့ၣ်,
ပဘၣ်တၢ်မၤသ့မၤဘၣ်ထီၣ်ပှၤလၢပကမၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံဆူပတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဆိကမိၣ်ထံၣ်မ့ၢ်ပှၤပိာ်ခရံၣ်အံၤလၢအသးတီတကဖးတၢ်ကွဲးစီဆုံလၢတၢ်ဒူးန့ၣ်အပျဲၣ်ခိၣ်လၢအလီၤခဲအိၣ်နီၤဖး
လီၤအသးဒီးမဲာ်ထံကလၢသၢဘ့ၣ်အပူၤန့ၣ်တက့ၢ်. လၢပှၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအအိၣ်တကပကဟ့ၣ်,ပထံၣ်လၢပှၤခရံၣ်ဖိဖးလံာ်စီဆုံ
ထီၣ်ခါခရံၣ်အတၢ်ဟဲဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤအသိအတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ. လၢပှၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအအိၣ်လၢတၢ်
ကံၢ်သးတဖၣ်အဂီၢ်ပထံၣ်လၢပှၤခရံၣ်ဖိဖးလံာ်စီဆုံထီၣ်ခါခရံၣ်အတၢ်ဆဲးစိၣ်ဒီတၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤအသိအတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ.
ဒီးပှၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢဘးဒီတဖၣ်အဂီၢ်,ပထံၣ်အဝဲဖးလံာ်စီဆုံထီၣ်ခါခရံၣ်အတၢ်မၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤဒီလီၤအသိ
အတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ. လၢကျဲတဘျီတဘျီ,ပှၤပိာ်ခရံၣ်အံၤတဖၣ်ကဘၣ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံဆူခါဟီၣ်ခိၣ်ခဲအံၤ
ဒီဖျါမၤလိလံာ်စီဆုံဃုၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်တၢ်သၢမံလၢာ်အံၤလၢပသးပူၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကတီၢ်အဂၤန့ၣ်,ဖဲပမၤလိလံာ်စီဆုံအခါန့ၣ်န့ၣ်,ပှၤစူၢ်ကွၢ်န့ၣ်ကွၢ်တၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ဘျးဝဲတၢ်ကွဲးစီဆုံဒီးဆိ
ကမိၣ်ပၢ်သးတၢ်ခဲလၢာ်လၢခရံၣ်မၤလၢပှၤတ့ၢ်လၢပဂီၢ်လၢအတၢ်မၤတၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပကဘၣ်ကွၢ်

တၢ်ကွဲးစီဆုံအတၢ်သိၣ်လိတကျိၤဃီဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အစၢ်အတၢ်ဆဲးမၤအသးဒီးဃုထံၣ်တၢ်ကွဲးစီဆုံအတၢ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်လၢပတၢ်အိၣ်မူမုၢ်တနံၤအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အအံၤ,မ့ၢ်တၢ်အရူဒိၣ်လၢပကကွၢ်တၢ်ကွဲးစီဆုံခိဖျါတၢ်ထံၣ်အကျိၤလၢ ခရံၣ်ကမၤလၢပတၢ်အတၢ်လၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ဒီးအိၣ်မူမုၢ်တၢ်အိၣ်ကတဲၣ်ကတီၤသးလၢခရံၣ်အတၢ်ယဲၤက့ၤလၢအလၢကပီၤအပူၤလီၤလိၣ်လီၤလးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကျဲးဒိၣ်ဝဲအါမးလၢပဃီထံၣ်တၢ်ထံၣ်သၢမံၤအံၤလၢတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အစၢ်အံၤသ့ဝဲ,ဘၣ်ဆၣ်ပကထိးဘၣ်ဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢအရူဒိၣ်ခံထံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်,ပကဟံၣ်ဖျါတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလၢအညီန့ၣ်တနီၤလၢတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အစၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးခံ,အပကဟံၣ်ထီၣ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အဒိအတဲၣ်လၢအပဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ပကစးထီၣ် လၢတၢ်န့ၣ်ကျဲးလၢညီန့ၣ်ဒီးပူၤတနီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်ကျဲးတဖၣ် GUIDELINES

လၢအပူၤကွၢ်တၢ်မၤလိအပူၤပဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အကျိၤအကျဲးဒိၣ်: တၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံအလံာ်တီၢ်လံာ်မိအဒိပညီလၢအဒိၣ်ထံးဆူခွဲၤပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်လၢကျဲးလၢအဘၣ်လိာ်အသးဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ထံၣ်,တၢ်ပဟံၣ်သ့ၣ်ပဟံၣ်သးဒီးတၢ်သးဂဲၤဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဒ်တၢ်အဒိပညီဝဲအံၤန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲအသိး,တၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံကိးမံၤဒီးပဟံၣ်ဃုာ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်အဒိပညီလၢအဒိၣ်ထံးဆူခွဲၤပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်,ပကဘၣ်ဆၢတဲၣ်လံာ်စီဆုံတတီၤအဒိပညီလၢအဒိၣ်ထံးခိဖျါတၢ်နီၣ်ကျဲးလၢပူၤကွဲးလံာ်စီဆုံတဖၣ်ဃုထံၣ်ဝဲလၢကတူၤအိၣ်အဝဲသ့ၣ်အပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအဒိၣ်ထံးတဖၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်,တၢ်ပဟံၣ်သ့ၣ်ပဟံၣ်သးဒီးတၢ်သးဂဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံ,ပမၤဘၣ်ထွဲလံာ်အဒိပညီလၢအဒိၣ်ထံးအံၤဆူခွဲၤပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်အအိၣ်ခိဖျါဆၢတဲၣ်လံာ်စီဆုံတတီၤကြးတူၤအိၣ်ပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢမုၢ်မဆါတနံၤအံၤအတၢ်ဆိကမိၣ်,တၢ်ပဟံၣ်သ့ၣ်ပဟံၣ်သးဒီးတၢ်သးဂဲၤဒ်လဲၣ်ကသ့န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပထံၣ်တ့ၢ်လံာ်လၢတၢ်မၤလိအပူၤတဖၣ်အပူၤအသိး,မ့ၢ်တၢ်အရူဒိၣ်လၢပကပၤဃုာ်စၢ်ဆၢကတီၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢပသးပူၤဖဲပမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆုံခိဖျါလၢအဒိၣ်ထံးလံာ်လံာ်တၢ်ကွဲးစီဆုံကိးတီၤဒီးဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢပူၤလၢအအိၣ်မူမုၢ်လံာ်စီဆုံအတၢ်န့ၣ်အပတီၢ်လၢအလီၤဆီန့ၣ်ဒီးပဝဲန့ၣ်လီၤ. အဃိ,ခဲအံၤလၢပတၢ်မၤလိအံၤအပူၤ,ပကပညီၣ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးလၢကျဲးလၢစၢ်ဆၢကတီၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်ဘျးစဲတၢ်ကွဲးစီဆုံအပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအဒိၣ်ထံးတဖၣ်ဒီးခွဲၤပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအအိၣ်မူမုၢ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အစၢ်အစၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢပကထံၣ်တၢ်လၢပဟံၣ်အီၤလၢပသးပူၤအဂီၢ်,ပကကွၢ်သကိးကျိၤကျဲးခံဘိဖျါကိာ်ဖိန့ၣ်လီၤ. တၢ်,ပကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တဲၣ်ဖျါထီၣ်ညီန့ၣ်တနီၤဘၣ်ဃးတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အစၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အတီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ခံ,ပကမၤတၢ်တမံၤဃီဒီးလံာ်စီဆုံအသိၣ်အစၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကစးထီၣ်လၢလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆုံအလီၤလံာ် Old Testament

ဒ်ပထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤလိလၢအပူၤကွၢ်တခါအပူၤအသိး,လံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်န့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအဒိၣ်သ့ၣ်ဃုမံၤလၢလံာ်စီဆုံအတၢ်စံၣ်စၢ်တဲၣ်အပူၤ,ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ကွဲးလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အလံာ်တဖၣ်မၤအသးလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအစၢ်ခံစၢ်ဒၣ်အံၤအပူၤ: စၢ်မၤရှုဒီးစၢ်အဝဲအတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအစၢ်ဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အဆၢကိးဆၢဒီးဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢကန့ၣ်ဖျါထီၣ်ယွၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်လၢအအိၣ်မူမုၢ်စၢ်မၤရှုအတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအစၢ်မုတမုၢ်လၢစၢ်အဝဲအတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအစၢ်အတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ပးကဲအပူၤ,လံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အတီၤတဖၣ်လၢအဒိၣ်ထံးလံာ်လံာ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလီၤအီၤဆူယွၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်အကရူၢ်တဖၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်,တၢ်ပဟံၣ်သ့ၣ်ပဟံၣ်သးဒီးတၢ်သးဂဲၤလၢအဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးလိာ်အသးဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအစၢ်ခံစၢ်အံၤအပူၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ် ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်အံၤအဃိ,အလီၤအိၣ်ဝဲလၢပကသ့ၣ်ထီၣ်လံာ်အဒိပညီအတီၤလၢလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အတီၤတဖၣ်ဆူတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အစၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပူၤပိာ်ခရံၣ်အခံတဖၣ်အသိး,ပသ့ၣ်ညါလၢပူၤလၢအပၤဆၢန့ၣ်ကျဲးပူၤလၢအတကမူၤကမုၢ်လၢကျိၤကျဲးဝဲအံၤအပူၤမုၢ်လံာ်စီဆုံအသိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဃိ,မ့ၢ်တၢ်အရူဒိၣ်လၢပကဃုာ်ကျဲးလၢပူၤကွဲးလံာ်စီဆုံအသိၣ်တဖၣ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်ဆူတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အပတီၢ်လၢပဟံၣ်လၢန့ၣ်လီၤ. အဒိ,လံာ်စီဆုံအသိၣ်တ့ၢ်ပုၤဒိ

လံာ်စီဆုံအသိ New Testament

လၢတၢ်ကွၢ်တဘျးအပူၤကအိၣ်ဖျါထီၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လၢတလိာ်လၢပကဆိကမိၣ်ပာ်သးစါဆၢကတီၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်ဖဲခရံၣ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံအသိခိဖျါလံာ်စီဆုံအသိဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအစါဆၢကတီၢ်အသိန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်တၢ်အရ့ဒိၣ်လၢပကပာ်ဘၣ်လၢပသးပူၤလၢလံာ်စီဆုံအသိဒီတဘျးညါဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအတၢ်ဖဲသ့ၣ်လီၤအသးအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တနံၤအံၤ,ပတအိၣ်မူလၤလၢစါအဝဲန့ၣ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ်,ပအိၣ်မူလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအစါဆၢကတီၢ်ဆဲးမၤအသးအပူၤန့ၣ်လီၤ. အသိပကဘၣ်ပၤပာ်စါဆၢကတီၢ်အတၢ်လီၤဆိတဖၣ်အံၤလၢပသးပူၤဖဲပမၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆုံအသိဆူပတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆုံအသိအလံာ်တဖၣ်ပဲဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျါခိၣ်န့ၣ်အိၣ်ထံးတဖၣ်အစုပူၤဒီးလၢအအိၣ်ထံးဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢအအိၣ်မူလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအစါဆၢကတီၢ်အတၢ်ဆဲးမၤအသးန့ၣ်လီၤ. အသိ,ပမ့ၢ်အိၣ်မူန့ၣ်လၢအကထိလၢအဝဲသ့ၣ်အလံာ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤတံၢ်အလီၤခံဘၣ်ဆၣ်,အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးအစိကမီၤလၢတၢ်သံကွၢ်လၢအဂ့ၢ်အလီၤတအိၣ်ဘၣ်လၢပဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဆိကမိၣ်ပာ်သးတၢ်လီၤဆိတဆံးတက့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်မူမုၢ်မဆါတနံၤအံၤဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢလံာ်စီဆုံအသိဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤအဘၣ်စၤန့ၣ်တက့ၢ်. အဒိ,လၢတၢ်တလီၤကံးဒီးတနံၤအံၤအပူၤ,တၢ်ပတံထီၣ်တၢ်လၢတၢ်န့ၣ်ကျဲအဂီၢ်တၢ်မၤအီၤလီၤလီၤဆူပူၤတၢ်မၤဖိဒီးဝံတဂၤစုာ်စုာ်လၢအအိၣ်မူဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်တၢ်အံၤလၢလံာ်ဖဲလ့ၤမိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ်,တၢ်ဂ့ၢ်လၢအရၤလီၤအသးဝးဝးတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဆၢတဲာ်အီၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျါခိၣ်န့ၣ်အိၣ်ထံးတဖၣ်အတၢ်စံးကတီၢ်တၢ်ပိာ်သကးတၢ်သ့ၣ်,ဒိယဂူၤဂူၤလ့ၣ်ကီၣ်ကးကရၤလၢလံာ်မၤတၢ် ၁၅ အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢပမုၢ်နံၤခဲအံၤ,ပတအိၣ်ဒီးတၢ်အစိကမီၤအိၣ်ထံးတဖၣ်အံၤအိၣ်မူလၢပကျါလၢဘၣ်လီၤ. အသိ,ပဘၣ်သန့ပသးလၢလံာ်စီဆုံအသိအတၢ်ပာ်ဖျါပုၤလီၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်သိၣ်လိသိလိတဖၣ်လၢကမၤစၤပၤအုၤန့ၣ်ကျဲပူၤန့ၣ်လီၤ.

အါန့ၣ်အအံၤ,လံာ်စီဆုံအသိပာ်စုာ်ဒိတဲာ်အါမးဘၣ်ဃးတၢ်မၤအသးလၢအလီၤကမၤမၤဒီးတလၢကွံာ်န့ၣ်ဆၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ယုၣ်ဂျူဒီးအပူၤတၢ်မၤဖိတဖၣ်ဒီးဝံတဖၣ်လီၤလီၤဆိအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤဆိလၢကဒုးန့ၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လီၤဆိဒန့ၣ်အသိတဖၣ်လၢကသ့ၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်စိတၢ်ကမီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဖဲန့ၣ်န့ၣ်,တၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢတနံၤအံၤဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အီၤခိဖျါလၢလံာ်စီဆုံအသိအနီၣ်ထီၣ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်သးပူၤနီၣ်တၢ်လီၤဆိ အံၤဒီး,ညါန့ၣ်ပကအိၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်လၢလၢအကမၤပုၤမုၢ်နံၤအဂီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကမၤလီၤတံၢ်တၢ်အဂီၢ်,ယွၤဆဲးမၤတၢ်လီၤလးလၢတၢ်အိၣ်ဖျါအပူၤလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအတၢ်ဆဲးမၤအသးအကတီၢ်,ဘၣ်ဆၣ်ပတဘၣ်သးပးဂီၤလၢကဃုထံၣ်န့ၣ်လၢစါခဲအံၤတၢ်မၤအသးဒိန့ၣ်တဖၣ်တမၤအသးတဘျီဘၣ်တဘျီအဆၢဘူးဘူးဒိဝဲသ့ၣ်မၤဝဲဖဲခရံၣ်ဒီးပူၤတၢ်မၤဖိတဖၣ်အိၣ်မူလၢပာ်စိၣ်အါဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

အါန့ၣ်အအံၤ,ပူၤကွဲးလံာ်စီဆုံအသိတဖၣ်အးလီၤအဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသးအါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်ဆူတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လၢပုၤဘၣ်ပိာ်ထွဲမၤထွဲအီၤတဖၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်အရ့ဒိၣ်လီၤဆိလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိအတၢ်အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဒိ,တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဒိန့ၣ်တၢ်သးစၢ်ဆၢအဒိအါလၢလံာ်စီဆုံအသိအပူၤအါန့ၣ်ယွၤအဘီအမ့ၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢအဂံၢ်အိၣ်ဖဲလီၤအသးလၢပုၤယုၤဖိတုၤဆူပူၤတခီဘီမုၢ်ဖိအပာ်ကတီၢ်တအိၣ်ကဲာ်ဆိးဘၣ်လီၤ. တၢ်သဘံဘၣ်တခါဝံတခါလၢတၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢလံာ်စီဆုံအသိအပူၤဘၣ်ထွဲဒီးပူၤပိာ်ခရံၣ်အခံတဖၣ်ကဘၣ်မၤပိာ်ထွဲမ့တမ့တဘၣ်မၤပိာ်ထွဲလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အလုအလုတဖၣ် ဒီးပူၤယုၤဖိအလုလုထူသန့အကတဖၣ်ဒိလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလၢတၢ်သိၣ်လိသိလိတဖၣ်အံၤအိၣ်ဒီးအတၢ်ဘၣ်ထွဲလၢတၢ်အိၣ်သးတနံၤအံၤအဂီၢ်န့ၣ်,ခရံၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျါလဲၣ်တလၢကွံာ်တၢ်သဘံဘၣ်အိၣ်ထံးတဖၣ်အံၤအါမးန့ၣ်လီၤ. ဒိတၢ်သးခုကစီၣ်ဆဲးရၤလီၤအသးလၢပာ်စိၣ်ဒိဖျါန့ၣ်,ပကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အါမးန့ၣ်လီၤ.

တဘျီတဂျီယဆၢလၢယကွၢ်ကဒါကွၢ်ဆူပူၤတၢ်မၤဖိအစါဒီးထံၣ်ဘၣ်ပူၤတၢ်မၤဖိတဖၣ်အတၢ်စံာ်တဲာ်တဲာ်လီၤတၢ်သးခုကစီၣ်ဒီးတၢ်မၤလီၤလးလၢအဝဲသ့ၣ်မၤဝဲဒီးတၢ်ခဲလၢာ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါလီၤဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်အိၣ်မူပူၤသ့န့ၣ်လီၤ. ဒီးနီၣ်နီၣ်န့ၣ်,တၢ်အိၣ်ဖျါလၢပူၤအတၢ်လဲၣ်ခိဖျါအါမးလီၤပလိာ်လိာ်အသးဒီးပတၢ်လဲၣ်ခိဖျါလၢပာ်စိၣ်မုၢ်မဆါတနံၤအံၤ န့ၣ်လီၤ. ပအဲၣ်ဒီးစံးလၢ,လၢတၢ်လီၤအါတီၤလၢပာ်စိၣ်တဖျါအံၤအပူၤတၢ်အိၣ်ဖျါမ့ၢ်ပူၤတဝၢလၢအဘၣ်တၢ်မၤနးမၤဖျါ အီၤ,ဒီးပဟံးဃာ်ပၤဃာ်တၢ်သးခုကစီၣ်တမံးဃာ်လၢပုၤစူၢ်ကွၢ်န့ၣ်ကွၢ်တၢ်လၢအအိၣ်ထံးတဖၣ်ဟံးဃာ်စီၤဃာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကီၢ်ဝဲလၢပူၤတၢ်မၤဖိအတၢ်မၤတၢ်သး

ခုကစီၣ်လီၤဆီၣ်ဒိၣ်မးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်စံၣ်စါတဲာ်အဆၢကတီၢ်လီၤဆီၣ်အပူၤဒီးပသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိၣ်အိၣ်ဒိၣ်ဖျိၣ်ဖးတၢ်ကွဲးစီၣ်လၢပုၤတၢ်မၤဖိတဖၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပုၤတၢ်မၤဖိအလီၢ်အလၢတမ့ၢ်လီၢ် လၢလၢအဆဲးမၤအသးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤဘၣ်လီၤ. အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤတၢ်သးခုကစီၣ်အိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိၣ်လီၤလီၤဆီၣ်တမံၤလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဒီးခဲအံၤပသ့ၣ်ထီၣ်ပသးလၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိၣ်အိၣ်ဒိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ဖံးလံးရဲခဲန့ၣ် **Dr. Philip Ryken**

လၢတၢ်အံၤအဆီၣ်,ဖဲမၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီၣ်ဆံၣ်အသိၣ်ဆူခါဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်,မ့ၢ်တၢ်အရူၣ်ဒိၣ်နီၣ်နီၣ်လၢပကနၢ်ပၢၢ်လၢတၢ်အိၣ်ပညီၣ်လၢအိၣ်ထံးဒိၣ်သန့ထီၣ်အသးကျၢကျၢလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အစါအတၢ်ဟဲသ့ၣ်လီၤအသးအပတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဃုာ်ဒီးလံာ်အိၣ်ပညီၣ်လၢအိၣ်ထံးဒိၣ်လၢပစုၤ,လၢခံပမၤဘၣ်ထွဲအိၣ်ဆူပဆၢကတီၢ်အိၣ်ဝဲခိၣ်ဖျိၣ်ပသ့ၣ်ပသးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်လၢအဟဲလၢခံတဖၣ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အစါပူၤအံၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပထံၣ်တ့ၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအါတက့ၢ်လၢပုၤတူၢ်လိာ်အိၣ်လၢတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်လၢလံာ်စီၣ်ဆံၣ်အလီၢ်လံာ်ဒီးအသိၣ်ဘၣ်လၢအပူၤအဂီၢ်ဝံၤ,ပကကွၢ်သကိးဒိတဲာ်လၢတၢ်ကွဲးစီၣ်အပူၤလၢအပာ်ဖျိၣ်ထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ပကသ့ၣ်လံာ်စီၣ်ဆံၣ်အတၢ်ပာ်ဒိၣ်တၢ်လၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ပတၢ်ဒိၣ်တဲာ်န့ၣ်လီၤ.

ဒိၣ် Example

ပုၤကိးကဒီးလၢအညီၣ်ဒီးလံာ်စီၣ်ဆံၣ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢအဟ့ၣ်တၢ်သးစၢၢ်ဆၢအါမးဆူတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤဘၣ်ဘးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤထီၣ်ဒါသးအအၢအသိၣ်ဒီးထီၣ်ဒါကလုာ်တဖၣ်လၢအပိာ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. လံာ်ကိးဘၣ်ဒီးဃုာ်ဃုာ်လၢလံာ်စီၣ်ဆံၣ်အလီၢ်လံာ်အပူၤထီၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤအံၤလၢကျဲတဘိမ့တမ့ၢ်အဂၤတဘိန့ၣ်လီၤ. ဒီးလံာ်စီၣ်ဆံၣ်အသိၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ဝဲတလီၢ်လီၢ်လၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤထီၣ်ဒါတၢ်အတၢ်သိၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢလံာ်စီၣ်ဆံၣ်အသိၣ်အပူၤဆဲးမၤအသးလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အစါန့ၣ်လီၤ.

လၢလံာ်စီၣ်ဆံၣ်အလီၢ်လံာ်အပူၤ,ညီၣ်န့ၣ်ပထံၣ်ယွၤဘၣ်တၢ်န့ၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒိၣ်ပုၤဒုးတၢ်တက့ၢ်,ဒိစါပၤလၢအဒုးတၢ်တက့ၢ်,ဒိသုးဖိလၢအဒုးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ယအံၤဒီးစံးလၢ,ပတၢ်အိၣ်သးဘၣ်သ့ၣ်တမ့ၢ်လီၤကၢ်လၢအိၣ်ပညီၣ်တအိၣ်ကဲၣ်ဆိး,ပန့ၢ်အိၣ်တပၢၢ်လၢလၢပုၤပုၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အိၣ်မူအမ့ၢ်အတီၢ်လၢအံၤစရၤလၢပုၤအပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤမ့ၢ်တၢ်လၢအညီၣ်န့ၣ်လီၤ... ဖၤရိၣ်တအဲၣ်ဒီးပျဲယွၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်ဟးထီၣ်ဘၣ်,အပိာ်တၢ်ယွၤမၤမ့ၢ်တၢ်ဆါအၢအိၣ်ထီၣ်ဝဲအဆိကတၢ်,ဘၣ်ဆၣ်လၢခံယွၤမၤကတၢ်ကွဲာ်ဝဲလၢတၢ်ဒုးတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်ဒိၣ်ဖျိၣ်လၢဒုးလီၤထွဲကွဲာ်အဲၣ်ကူပတူၤအသုးမုၢ်လၢပီၣ်လဲၣ်ဂီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်အိၣ်အသိၣ်ကဒီးတခါအိၣ်ဝဲဒိၣ်အံၤလီၤ. စါမၤရူၣ်ဒီးနီၣ်မ့ၢ်ရသ့ၣ်သးဝံၣ်တၢ်သးဝံၣ်စံးထီၣ်ပတြၢယွၤအံၤလ့ၣ်ကဟ့ၣ်ဒီးပုၤဒီးတၢ်... ကသ့ၣ်ဒီးပုၤဒီးတၢ်အဝဲကွဲာ်လီၤကွဲာ်ဝဲဆူပီၣ်လဲၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. အပိာ်ယွၤဘၣ်တၢ်သးဝံၣ်အိၣ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်ပုၤဒုးတၢ်ဖိတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးပထံၣ်နီၣ်နီၣ်တၢ်န့ၣ်လၢ,ဒိအံၤစရၤကလုာ်သုးအသးဆူပူၤကန့ၣ်ဖိအကီၢ်ပူၤန့ၣ်,ယွၤဒုးတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အခၢၣ်စးန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ဒုးဘုးထံၣ်လဲၣ် **Dr. David T. Lamb**

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤအံၤအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လီၤဆီၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သံကွၢ်လၢအရူၣ်ဒိၣ်တထံၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကမၤဘၣ်ထွဲအိၣ်ဆူပတၢ်အိၣ်မူတနံၤအံၤဒဲလဲၣ်? ပဖးလံာ်စီၣ်ဆံၣ်အလီၢ်လံာ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်အသိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်,ပမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤန့ၢ်တၢ်ထံၣ် အလၢပုၤဘၣ်ဘးတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤအံၤဘၣ်ထွဲဒီးပတၢ်အိၣ်မူဒဲလဲၣ်န့ၣ်,ပကဘၣ်ကွၢ်အိၣ်တက့ၢ်ဖိဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိၣ်အစါလၢခရံၣ်အပူၤအပတီၢ်သၢပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်လီၢ်အိၣ်ထံးတတီၤန့ၣ်,ပကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်သးစၢၢ်ဆၢဆူပစါဆၢကတီၢ်အတၢ်ဟဲအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးန့ၣ်လီၤ. လံာ်စီၣ်ဆံၣ်အသိၣ်မၤဖျိၣ်ဆံၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤဘၣ်ဘးတၢ်ဒုးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တနီၤထီၣ်ဒါတၢ်အတၢ်သိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အပူၤဘၣ်တၢ်မၤလၢပုၤအိၣ်လီၤလီၤဆီၣ်တမံၤလၢယုာ်ဂျူးအတၢ်မၤတၢ်သးခုကစီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ယုာ်ဂျူးအနီၣ်ကစၢ်ဒဲန့ၣ်

ဟ်ဖိုင်အါထီၣ်တၢ်ဆူပစါဆၢကတီၢ်အတၢ်ဟဲအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးန့ၣ်. တဘျီလၢလၢဖဲပသဂၢၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ် ပှၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢတၢ်ကွဲးစီဆုံအပူၤ. ပကဘၣ်အိၣ်ကတဲာ်ကတီၤပသးလၢကမၤဘၣ်ထွဲအိၣ်ဆူတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ် လီၤသီအစါအတၢ်ဆဲးမၤအသးန့ၣ်လီၤ.

ခရံၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်မၤဟးဂီၤမုၢ်ကီၤလံာ်လၢခံကတၢၢ်လၢအတၢ်ဟဲတၢ်တဘျီအပူၤသန့က့ၢ်. လံာ်စီဆုံအသီထီၣ်လိဝဲလၢတၢ်ဒုးအံၤကမ့ၢ်ဒီးဒၣ်ပှၢ်စ့ၢ်က့ၢ်န့ၣ်က့ၢ်တၢ်အတၢ်လဲၤဒီဖျိတနီၤလၢတၢ်အိၣ်ဖိုင်အတၢ်စံာ်စါတဲ စါအတၢ်လဲၤက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

အဒိ. လၢ ၂ ကရံၣ်သ့ၣ် ၁၀:၄ အပူၤ. စါပီလူးမၤဂၢၢ်မၤကျၢဝဲလၢတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်ရၤလီၤအသးမ့ၢ်တၢ်ဒုး တၢ်ယၤထီၣ်ဒါတၢ်အတၢ်သီအသးန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဝဲစံးဝဲ:

အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပဒုးတၢ်အစုကတဲာ်တဖၣ်န့ၣ်, တဘၣ်ဃးဘၣ်ဒီးတၢ်ဖံးတၢ်ညၣ်ဘၣ်, မ့ၢ်တၢ်စိတၢ်ကမၤလၢယွၤအပူၤ, တုၤအမၤလီၤပျီတၢ်အိၣ်အထီတဖၣ် (၂ ကရံၣ်သ့ၣ် ၁၀:၄).

စါပီလူးန့ၣ်ဖျိထီၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်ဖိုင်အတၢ်ဒုးလၢကျဲလီၤပလိာ်လိာ်အသးအပူၤလၢအးဖူးစူး ၆:၁၂ အပူၤ:
အဂ့ၢ်ဒ်အံၤတမ့ၢ်ဘၣ်ပကနီၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်ဖံးတၢ်ညၣ်ဘၣ်, မ့ၢ်မ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်, ဒီးတၢ်အစိအကမၤ, ဒီးအ အံၤတစဉ်တၢ်ခံးအကစၢ်, တၢ်နီၣ်အိၣ်လၢမူခိၣ်အလီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ (အးဖူးစူး ၆:၁၂).

တၢ်နီၣ်လၢလံာ်ခံတီၤလၢာ်အပူၤတၢ်ဒုးလၢပဒုးဒ်ခရံၣ်ဖိတဖၣ်အသိးမ့ၢ်နီၣ်သးတခီန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးဒၣ်ယုၣ်ဂျးမၤဝဲ လၢအတၢ်ဟဲသ့ၣ်လီၤတၢ်လၢပစါဆၢပတီၢ်အပူၤအသိး. ပတမၤတၢ်ဒုးဒီး “တၢ်ညၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဘၣ်လီၤ.” ပဒုးတၢ်ထီဒါ “တၢ်အိၣ်.” လၢအမ့ၢ်, “တၢ်နီၣ်အိၣ်လၢမူခိၣ်အလီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.” လၢခရံၣ်အဘီအမ့ၢ်အတၢ်ဆဲးမၤအသးအကတီၢ် အံၤ, ပအိၣ်ဒီးတၢ်ဒုး တၢ်ဒီးမုၢ်ကီၤလံာ်ဒီးတၢ်နီၣ်အကတဖၣ်လၢအမၤတၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤအပူၤ, အါန့ၣ်ဒီးတၢ်ဒုးတၢ်ဒီးပှၢ် ကညီတက့ၢ်လီၤ. လၢ ၂ ကရံၣ်သ့ၣ် ၅:၁၉-၂၀ န့ၣ်, စါပီလူးကွဲးဝဲတၢ်ကတီၤတဖၣ်အံၤ:

ဒ်ပစံးတၢ်အသိး, ယွၤအိၣ်လၢခရံၣ်အပူၤဒီး, မၤဘၣ်လိာ်က့ၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးအကစၢ်ဒၣ်ဝဲ, ဒီးတပာ်တၢ်ကမၤလၢအ လီၤ ဘၣ်, ဒီးဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤဘၣ်လိာ်က့ၢ်အကလုာ်အကထါလၢပှၢ်လီၤ. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးပဝဲဒၣ်အံၤ, ပမ့ၢ်အက လူးလၢခရံၣ်အဂီၢ်, ဒီးတၢ်မၤအသးဒ်ယွၤဃုကညးတၢ်လၢပစုပူၤအသိးဒီး, ပဃုကညးတၢ်လၢခရံၣ်အဂီၢ်, အိၣ်ဘၣ်လိာ်က့ၢ်သုးဒီးယွၤတက့ၢ် (၂ ကရံၣ်သ့ၣ် ၅:၁၉-၂၀).

ဒ်ယွၤအပူၤဂီၢ်မ့ၢ်လၢအအိၣ်မူလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီအတၢ်ဆဲးမၤအသးအကတီၢ်အသိး. ပတမ့ၢ်သုးဖိ လၢဒုးတၢ်ဒီးပပှၢ်ကညီကဒဲဘၣ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်, ပမ့ၢ် “ခရံၣ်အခၢၣ်စး” လၢအဃုထံာ်န့ၣ်လၢကမၤပူၤဖျဲးပှၢ်ကညီလၢတၢ်ဒဲး ဘးအတၢ်ဆိၣ်တံာ်မၤန့ၣ်အဖီလၢာ်ခိဖျိရၤလီၤခရံၣ်အတၢ်သးခုကစီၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါပမၤန့ၣ်မုၢ်ကီၤလံာ်အဘီ အမ့ၢ်ခိဖျိဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ပှၢ်ဂီၢ်မ့ၢ်လၢက “အိၣ်ဘၣ်လိာ်က့ၢ်အသးဒီးယွၤ” န့ၣ်လီၤ.

အဃိ, တမ့ၢ်တၢ်ကမၤကမၤလၢ ၂ ကရံၣ်သ့ၣ် ၂:၁၄ အပူၤစါပီလူးဟ်ဖျိထီၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤခရံၣ်အတၢ် မၤန့ၣ်လၢတၢ်ထံာ်အိၣ်ဖျိဖျိ:

ဒီးယွၤလၢအဒုးန့ၣ်ဖျိထီၣ်အတၢ်မၤန့ၣ်လၢခရံၣ်အပူၤတဘီယုၣ်ဃီ, ဒီးလီၣ်ဖျိထီၣ်အတၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်န့ၣ်မူကိး ပှၢ်ဒဲး လၢပစုပူၤန့ၣ်, မ်ပှၢ်စံးထီၣ်ပတြၢအဘျူးအဖိုင်တက့ၢ် (၂ ကရံၣ်သ့ၣ် ၂:၁၄).

တဘျီလၢလၢဖဲပဟံးန့ၣ်တၢ်အဒိအတဲာ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢလံာ်စီဆုံအလီၢ်လံာ်အပူၤမ့ၢ်တမ့ၢ်လၢအလံာ်စီ ဆုံအသီအပူၤန့ၣ်, ပှၢ်ပိာ်ခရံၣ်အခံတဖၣ်ထီၣ်တကဘၣ်အိၣ်ကတဲာ်ကတီၤအသးလၢကမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပှၢ်အံၤလၢအတၢ် မၤတၢ်သးခုကစီၣ်ကိးမုၢ်န့ၣ်ဒဲးလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသီအတၢ်ဆဲးမၤအသးအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ခရံၣ်မၤလၢပှၢ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤထီၣ်ဒါတၢ်နီၣ်ဖျိတၢ်အိၣ်ဖိုင်တနံၤအံၤလၢကျဲအကလုာ်ကလုာ်အပူၤ, ဘၣ်ဆၣ်တၢ် သိၣ်တၢ်သီအပတီၢ်လၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဟ်သးတၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲလၢခရံၣ်အဘီအမ့ၢ်မ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်လီၤလီၤဆီအါန့ၣ်ဒီးညါန့ၣ် ပဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးဘီမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလၢယုၣ်ဂျူးအမ့ၢ်န့ၣ်ဖဲပှၢ်လၢအန့ၣ်ပာ်ကမၤအိၣ်လၢ ကသ့ၣ်ထီၣ်ထံာ်ကီၤသဲးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, ဒ်သိးဒၣ်တနံၤအံၤဖဲ, လၢပနီၣ်ကစၢ်ကလုာ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ကလုာ်ဒုၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်လီၤမုၢ်လိာ်မုၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်အတၢ်သးစဲဒၣ်ဝဲအပူၤ, ပအံၤဒီးထံာ်ခရံၣ်အတၢ်ဒုးတမ့ၢ်ဒီးထုၣ်စုညါအတၢ်ဒုး

ဘဉ်မ့မ့တၢ်လၢကပီၤအခိၣ်ကျိၤဒီးနးအတၢ်ဒုးန့ၣ်လီၤ. စီၤပီၤလူးဟ့ၣ်ပှၤတၢ်န့ၣ်ကျဲၤလၢနီၣ်သးအတၢ်ဒုးတကလုာ်
အံၤအဂီၢ်လၢအဒူးဖူးဖိအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပကဘဉ်ဘၢထုကဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကဘဉ်ဟူးဂံၤပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်တီၢ်လီၤ
ဒီးယွၤအကလုာ်ကထိၤအရ့ၣ်ဒိၣ်အကျဲၤ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ... နီၣ်နီၣ်န့ၣ်,မၤတ့ၣ်လူသၢၣ်,လၢအလံာ် **“A Mighty
Fortress”** အပူၤစံးကတီၤဘဉ်ဃးတၢ်အကလုာ်ကထိၤလၢဟီၣ်ခိၣ်အစိအကမီၤခဲလၢာ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အ
ဃိ,အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ယွၤအကလုာ်ကထိၤလၢကမၤန့ၣ်တၢ်ဒီဖျါယွၤအကုာ်အပှၤအဖီခိၣ်ယုၣ်ဂျူးခရံၣ်,ဒ်ခရံၣ်အနီၣ်သးအ
တၢ်ဒုးအတၢ်လၢထီၣ်ပှၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ. အဃိ,တၢ်ဝဲန့ၣ်အခိၣ်ပညီၤလၢပဂီၢ် မ့ၢ်ဝဲပကဘဉ်ပိာ်ခရံၣ်အဒိအတဲာ်, ထူၣ်
စုညါအကုာ်အဂီၢ်အတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်လီၤ. ပမၤဒီးခရံၣ်ဒ်ဖံးလံးပံးၤ ဟံးဝဲအသိးဒီဖျါအိၣ်ဒီးတၢ်ပာ်သးတမံၤဃီလၢပနီၣ်
ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအပူၤ,ဒ်သိးလၢတၢ်သးခုကစီၣ်တၢ်ကဃုသ့ၣ်ညါနီၣ်ဖးအီၤ,ဒီးခရံၣ်ဖိအတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါဘဉ်တၢ်ဃုသ့ၣ်
ညါနီၣ်ဖးအီၤလၢတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါအကတဖၣ်,လၢအထံၣ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါဒ်တၢ်အိၣ်ဒီးအစိအကမီၤအါတက့ၢ်န့ၣ်
လီၤ. အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်အရ့ၣ်ဒိၣ်အကျဲၤတမံၤလၢအအိၣ်ထီၣ်ဒါလီၢ်အသးလၢ,ပကစံးလၢ,ခရံၣ်ဖိတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါဒီး
အံၣ်စလုာ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါအဘၢၣ်စၤန့ၣ်လီၤ. အံၣ်စလုာ်ဆိကမိၣ်ဘဉ်ဃးတၢ်န့ၣ်ယွၤလၢအတအိၣ်ဒီးအစိက
မီၤတသ့,ဒီးခရံၣ်ဖိတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါလၢအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလံာ်လံာ်မ့ၢ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါဘဉ်ဃးထူၣ်စုညါ,နီၣ်ကစၢ်-
တၢ်ပာ်လီၤကွံာ်သး,ဟ့ၣ်လီၤကွံာ်သးသမူလၢပှၤကအဂီၢ်ဒီဖျါခရံၣ်ဟ့ၣ်လီၤအသးသမူလၢပဂီၢ်,အဃိမ့ၢ်တၢ်ကိး
လၢတၢ်တူၢ်သံသးဒီးပာ်ဖျါထီၣ်ခရံၣ်အဒိအတဲာ်ဒ်သိးလၢပှၤအကကဟဲဃီၤလၢတၢ်သးအိၣ်အပူၤဒုးကဲထီၣ်အီၤ
လၢကစၢ်န့ၣ်လီၤ.

သရၣ်ဒိၣ်မဲးခဲကျိၣ် **Rev. Mike Glodo**

တမ့ၢ်ထဲလံာ်စီၣ်အသိးမၤဘဉ်ထွဲတၢ်ဂ့ၢ်မိၣ်ပှၤဘဉ်ဃးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဒီးပစီၤဒၣ်ဝဲအတၢ်သ့ၣ်လီၤအသးဒီးအတၢ်
ဆဲးမၤအသးဘဉ်,မ့မ့ၢ်ဃုာ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိးအစါဆၢကတီၢ်အတၢ်လၢထီၣ်ပှၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်သိးဒၣ်ခရံၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲဒုးန့ၣ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢအတၢ်ဟဲတၢ်တဘျီအသိး,အဝဲကမၤလၢပှၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤ
ထီၣ်ဒါမုာ်ကီၤလံာ်ဖဲအဝဲဟဲက့ၤကဒါက့ၤလၢတၢ်လၢကပီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢအတၢ်ဟဲခံၣ်တဘျီန့ၣ်,တၢ်လီၤဆီလၢအဝဲမၤ
ဝဲလၢနီၣ်သးအတၢ်ဒုးဒ်အတၢ်သးဒိၣ်အဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးပှၤကညိဒ်အဝဲအတၢ်သးညါအမိၣ်ပှၤတဖၣ်ကလီၤမၤကွံာ်ဝဲ
လီၤ. လၢလိာ်ဖျါ ၁၉:၁၁-၁၅ အပူၤ,စီၤယီၤဟ့ၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဒုးလၢအကဟဲလၢကျဲဒ်အံၤ:

ဒီးယထံၣ်မူခိၣ်အိၣ်ထီၣ်အသး,ဒီးကွၢ်ကွၢ်,ကသ့ၣ်ဝါဒီးပှၤဆုၣ်နီၤလၢအလီၤတက,ကိးအဝဲအမံၤလၢပှၤအကလုာ်
တီၤ,ဒီးပှၤအမ့ၢ်အတီၤလီၤ. ဒီးစံၣ်ညီၣ်တၢ်,ဒီးဒုးတၢ်လၢတၢ်တီၢ်လီၤအပူၤလီၤ... ဒီးမူခိၣ်အသးမ့ၢ်သံၣ်ဘိကုသိး
ဝဲဒီးတၢ်ဝါ ကဆိၣ်န့ၣ်,ပိာ်ထီၣ်အခံ,လၢကသ့ၣ်ဝါတဖၣ်အလီၤလီၤ. ဒီးနးလၢအကန့ၣ်အုၣ်တၢ်တဘျီ,ဟဲထီၣ်
လၢအကိာ်ပှၤ,ဒ်သိးအကကျိၤပှၤကလုာ်ကလုာ်လၢအီၤ,ဒီးကကွၢ်ပှၤအကလုာ်ကလုာ်ဒီးနီၣ်ထိးဘိထး,ဒီးကယီၢ်ဝဲ
လၢယွၤလၢအသ့တၢ်လၢာ်အသ့ၣ်ဒိၣ်သးထီၣ်အကျိးစပံးထံအလီၤလီၤ (လိာ်ဖျါ ၁၉:၁၁-၁၅).

လၢကျဲအါဘိန့ၣ်,ခရံၣ်အတၢ်ကဒုးတၢ်ဒုးလၢခံကတၢ်ထီၣ်ဒါတၢ်နါအတၢ်ဒုးန့ၣ်အံၤမ့ၢ်ပတၢ်မုာ်လၢလၢတၢ်မၤန့ၣ်
အဂီၢ်ဒီးတၢ်မူလီၤထူလီၤယိာ်လၢမူခိၣ်အသိးဒီးဟီၣ်ခိၣ်အသိးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲတၢ်မၤဟးဂီၤကွံာ်တၢ်ဒဲးဘးဒီးတၢ်သံလၢခံက
တၢ်မၤအသးန့ၣ်,ခရံၣ်ကပတၢ်ဒီးကွဲမုာ်အပျဲၤအဘိၣ်ကိးဂၤလၢကပတၢ်ဒီးအီၤလၢတၢ်လၢကပီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ဘဉ်ဃးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢလံာ်စီၣ်အပူၤ,ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤဆီဒၣ်တၢ်လၢလံာ်စီၣ်အလီၤလံာ်အ
ပူၤ,ဒီးယွၤအတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒီးအတၢ်သးဒိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လၢမုာ်နံၤခံကတၢ်ကလိာ်ဖျါထီၣ်အသးဒ်လဲၣ်ဒီးကလီၤကံာ်ဒ်
လဲၣ်မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤဒီးဒိၣ်တထံၣ်န့ၣ်လီၤ... ဘဉ်ဆၣ်လၢလံာ်စီၣ်အသိးအပူၤပအိၣ်ဒီးကျဲလီၤဆီခံဘိလၢတၢ်ဂ့ၢ်
မိၣ်ပှၤအံၤဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. အဆိကတၢ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဒီးယုၣ်ဂျူးန့ၣ်လီၤ. အဝဲဟဲဒ်ယွၤအသးဖိတကအသိး
လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒုးလၢတၢ်ဒဲးဘးအဖီခိၣ်,ဘဉ်ဆၣ်တဘျီအံၤတမ့ၢ်လၢပှၤတၢ်ဒဲးဘးဖိအဖီခိၣ်ဘဉ်မ့မ့ၢ်တၢ်
ဒဲးဘးဒၣ်ဝဲအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ထံၣ်တနီၤအပူၤ,အဝဲမ့ၢ်ပှၤလၢအဘဉ်တူၢ်ဘဉ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲကဲထီၣ်ပှၤ
လၢအဒီးန့ၣ်ယွၤအတၢ်သးဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်အါန့ၣ်ဒီးပှၤလၢအဟဲစိာ်ထီၣ်တၢ်သးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤ,ပှၤတၢ်ဒဲးဘး
ဖိတဖၣ်ထူၣ်ဖျဲးလၢယွၤအတၢ်သးဒိၣ်လၢခံကတၢ်ဒီဖျါပာ်ခူသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသးမ့တမ့ၢ်ပာ်ဖျိအသးတပူၤ

ဗီဒီယိုခရိုင်ဒီပုလ္လိမ္မာအလံာ်ခိဖျိတၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဝဲန့ၣ်လၢခရိုင်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အဃိဖဲခရိုင်ဟဲန့ၣ်,အဝဲကဟဲဒီးအပူၤ
ဂီၢ်မုၢ်,ဒီးအဝဲကဟဲဒီးဒုးအိၣ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢပုၤလၢအတၢ်ပီၢ်ယၢ်လီၤသးမ့တမ့ၢ်တပၢ်ဖျိၣ်အသးတပူၤဗီဒီ
အီၤလၢတၢ်န့ၣ်အပူၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အဃိပမၤန့ၣ်တၢ်ထံၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးတၢ် ယၤ,လၢကျဲတနီၤ,
လၢထံလုၢ်ဘၢတၢ်,ဒီးအံၣ်စ့ဒီးကီၢ်တၢ်ဖံးပၢ်,တုၤဒၣ်လဲၣ်ဒီးအာၤစံၣ်ယါဒီးဘၢဘူၤလိၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်တၢ်ဒုး
လၢအံၣ်စ့အဖီခိၣ်,ဒ်တၢ်ထံၣ်ဘၣ်ဃးမုၢ်နံၤခံကတၢ်အတၢ်စံၣ်ညီၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကီး
တၢ်ထံၣ်ခဲလၢာ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်လၢခရိုင်လဲၤခိဖျိဝဲလၢပတီၢ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. အဃိတၢ်ထံၣ်အိၣ်ဝဲခံး:တၢ်,ယူၤအ
တၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ်-လၢအဝဲလဲၤခိဖျိသဂၢ်ဝဲတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဝဲန့ၣ်ဒီးတၢ်သးဒိၣ်ဝဲန့ၣ် ဒီးလဲၤခိဖျိအတၢ်ဆိၣ်အလၢပ
ဂီၢ်,ဘၣ်ဆၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကီးဒီးယူၤအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲကဟဲက့ၤကဒါက့ၤ ဒီးပုၤလၢအတၢ်မၤဃုၤဖိးလိာ်
သးဒီးအီၤကလဲၤခိဖျိတၢ်ဆိၣ်အတၢ်မၤဃုၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်မဲလ်စ်ဘါဖဲၣ်ထံ **Dr. Miles Van Pelt**

ထီတိပကဘၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢပကဘၣ်ထုးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢတၢ်ထံၣ်အီၤလၢတၢ်ကွဲးစီ
ဆံၣ်သက့ဆးဒးအခိပညီၣ်လဲၤသဃဲဒီးခရိုင်အတၢ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤဒ်သးဖိလၢအမၤန့ၣ်တၢ်အတၢ်လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျဲလၢလံာ်စီဆံၣ်အသိဘျိဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဟ့ၣ်ပုၤတၢ်သိၣ်လိသီလိဒ်ပမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်
တဖၣ်ဆူပမုၢ်နံၤဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢပကမၤလီၤတၢ်တၢ်အဂီၢ်,ပကဘၣ်မၤလီၤန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤကီးမံၤဒဲးစ့ၢ်စီဖျိလံာ်စီဆံၣ်အသိ
မၤဒိၣ်ထီၣ်အါထီၣ်အီၤလၢကျဲအါဘိန့ၣ်လီၤ. သန့က့ၤ,ပကမၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆံၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤဖဲလဲၣ်တမံၤဂ့ၤလၢလၢပုၤပုၤအ
ဂီၢ်,ပကဘၣ်ထံၣ်အဝဲဘၣ်တၢ်ထံၣ်အီၤတကျိၤဃီဒီးတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအသိအစါလၢခရိုင်အပူၤအတၢ်ဟဲသ့ၣ်လီၤအသး,
ဆဲးမၤအသးဒီးလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ပစးထီၣ်ဃိထံတၢ်အခိၣ်တီၣ်လဲၣ်ဂ့ၤ,ပစးထီၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်ဂ့ၤအသိဂ့ၤ,ဒ်
ပုၤပိာ်ခရိုင်အံၣ်တဖၣ်အသိပမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဆူပတၢ်အိၣ်မူအပူၤခိဖျိဃုထံၣ်သမံသမိးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်
မၤလၢမၤပုၤအီၤလၢတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအသိအစါဆၢကတီၢ်အပတီၢ်သၢခါလၢာ်အပူၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤလၢခံ CONCLUSION

လၢပတၢ်မၤလီၤခါတၢ်မၤဘၣ်ထွဲတၢ်ဒီးတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအသိဝဲအံၤအပူၤ,ပက့ၢ်သကိးတ့ၢ်ကျဲလၢတၢ်အာၣ်
လီၤအီၤလီၤအသိလၢခရိုင်အပူၤကျဲးဘၣ်တိကဒါက့ၤပတၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆံၣ်ဆူခါဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပတီၢ်နီၣ်တ့ၢ်လံာ်စီဆံၣ်
အလီၤလံာ်မုၢ်လၢတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအသိအတၢ်လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤသ့လၢပစါဆၢကတီၢ်အတၢ်ဟဲသ့ၣ်လီၤ
အသး,ဆဲးမၤအသးဒီးလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်လၢခရိုင်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးပပာ်ဖျိထီၣ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်ဒီးအသိအ
တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤကီးမံၤဒဲးဆူခါတၢ်အိၣ်မူကဘၣ်ဘၣ်လိာ်အသးဒီးတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအသိအပတီၢ်သၢပတီၢ်အံၤတမံၤဃီန့ၣ်
လီၤ.

တၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအသိလၢခရိုင်အပူၤတမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဆံးကိာ်ဖိဘၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်,အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ယူၤအတၢ်ပညီၣ်လၢ
တၢ်စံၣ်စါတဲစါခဲလၢာ်အဂီၢ်အတၢ်လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးဒိန့ၣ်အသိ:တၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအသိလၢခရိုင်အပူၤဘၣ်
တိကဒါ က့ၤပကဘၣ်မၤထွဲလံာ်စီဆံၣ်အက့ၤအခိကိးခါဒီးလၢပခါဟီၣ်ခိၣ်အပူၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပုၤပိာ်ခရိုင်အံၣ်တဖၣ်အသိ,
ပကဘၣ်ဖးတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်တဖၣ်တကျိၤဃီဒီးကျဲလၢယူၤမၤလၢပုၤအတၢ်ပညီၣ်လၢခရိုင်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပက့ၢ်ကဒါက့ၤတၢ်လၢ
ခရိုင်မၤတံၤတ့ၢ်ဝဲ,ပက့ၢ်တၢ်လၢအဝဲမၤဝဲခဲအံၤ,ဒီးပက့ၢ်ဃီတၢ်ဆူတၢ်လၢအဝဲကမၤလၢပုၤဝဲအဝဲဟဲက့ၤကဒါက့ၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ
န့ၣ်မးပမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်တဖၣ်ဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးဆူပဝဲခါအဟီၣ်ခိၣ်ခဲအံၤဒ်ပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤ
အသိအပူၤတဖၣ်အသိကန့ၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.